

(ಶ್ರೀ ಡಿ. ದೇವರಾಜ್ ಅರಸ್)

ಹೇಳಬಲ್ಲೆ, ಅವರನ್ನು ಒಪ್ಪಿಸಬಲ್ಲೆ. ಇನ್ನೂ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಹೇಳಬೇಕು ಎಂದರೆ, ಅಧ್ಯಕ್ಷರು ಅಪ್ಪಣೆ ಕೊಟ್ಟರೆ, ತಾವು ಅಪೇಕ್ಷೆಪಟ್ಟರೆ, ಇದರ ಮೇಲೆ ಗುಟಗಟ್ಟಲೇ ಬೇಕಾದರೆ ಮಾತನಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಿದ್ಧನಿದ್ದೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಕಾಗೋಡು ತಿಮ್ಮಪ್ಪ.—ನಾವೂ ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ತಯಾರಿದ್ದೇವೆ.

ಶ್ರೀ ಡಿ. ದೇವರಾಜ್ ಅರಸ್.—ಹೇಳಿ, ಇಲ್ಲಿ ನನ್ನ ಒಂದು ದೃಷ್ಟಿ ಏನೆಂದರೆ, ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ನೋಟನ್ನು ಭವಿಷ್ಯಕ್ಕೆ ಮಾಡಿ ಎಂದರೂ ಒಂದೆ, ಡೆಫಿಟಿಟ್ ಫೈನಾನ್ಸ್ ಎಂದರೂ ಒಂದೆ ಅರ್ಥ. ನನ್ನದು ಎಂದರೂ ತಪ್ಪು ಇದ್ದರೆ ತಿದ್ದಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ತಯಾರಿದ್ದೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಬಂಗಾರಪ್ಪ.—ಪ್ರೆಸ್‌ನಲ್ಲಿ ಕೊಟ್ಟಿರುವ ಪ್ರಕಾರ ನಾವು ಹೇಳುತ್ತೇವೆ. ನಮಗೆ ತಿಳಿದಿರುವ ಪ್ರಕಾರ, ೧೦೦ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳ ನೋಟನ್ನು ಪ್ರಿಂಟ್ ಮಾಡಬೇಕಾದರೆ, ಅಷ್ಟು ಬೆಲೆ ಬಾಳತಕ್ಕದ್ದನ್ನು ಡಿಫಾಸಿಟ್ ಇಡಬೇಕು.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಡಿ. ದೇವೇಗೌಡ.—ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳನ್ನು ಹುಚ್ಚರು ಎಂದು ನಾವು ಯಾರೂ ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿಲ್ಲ. ಏಕೆಂದರೆ, ಅವರು ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಸಮರ್ಥನೆ ಮಾಡುವಾಗ ಒಂದು ಮಾತನ್ನು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಅದಕ್ಕೆ ನಾನು ಅವರನ್ನು ಅಭಿನಂದಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ. ಹಳದಿ ಉಬ್ಬರವನ್ನು ತಪ್ಪಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಮದ್ದು “ಉತ್ಪಾದನೆ” ಎನ್ನುವ ಮಾತನ್ನು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಇಂಥ ಒಂದು ರಿಯಲ್ಟೆಸೇಷನ್ ಬಂದಿರತಕ್ಕದ್ದಕ್ಕೆ ಅವರನ್ನು ಅಭಿನಂದಿಸುತ್ತೇನೆ.

SRI D. DEVARAJ URS.—I should not fail to thank them also because indirectly they have given me an opportunity to explain what I meant when I made that statement.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಬಂಗಾರಪ್ಪ.—ಸತ್ರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಈ ವಿಷಯವನ್ನು ಓದಿರತಕ್ಕದ್ದು ಜನರಿಗೆ ಏನಾಗಿದೆ ಎಂದರೆ .....

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು, ಅದರ ಉದೇಶ ಏನು ಎಂಬುದನ್ನು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ.

(ii) re: Police firing at Chikkaballapur.

ಶ್ರೀ ಸಿ. ಬೈರೇಗೌಡ.—ನಾನೂ ನನ್ನ ಮಾನ್ಯ ಸ್ನೇಹಿತರಾದ ಕಾಗೋಡು ತಿಮ್ಮಪ್ಪನವರು ಬೆಳಗ್ಗೆ ಸಕಾಲಕ್ಕೆ ಸರಿಯಾಗಿ ಒಂದು ನಿಲುವಳಿ ಸೂಚನೆಯನ್ನು ಕಳುಹಿಸಿದ್ದೇವೆ. ವಿಷಯ ಏನೆಂದರೆ, ನಮ್ಮ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಚಿಕ್ಕಬಳ್ಳಾಪುರದಲ್ಲಿ ತಾರೀಖು ೬-೧೧-೧೯೬೪ ರಂದು ಪ್ರೀಲೀಸರ್.....

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಆದನ್ನು ಕಾಲಿಂಗ್ ಅಜೆನ್ಸನ್ ಆಗಿ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲು ಅನುಮತಿಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇನೆ. ನಾಳೆಯ ದಿವಸ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಹೇಳಿಕೆಯನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಾರೆ.

MOTION UNDER RULE 146

re: Loss of khariff Crops in the State due to failure of rains in some places and due to flood havocs in some parts of the State.

†SRI D. DEVARAJ URS (Chief Minister).—According to the Agenda, we are taking up the resolution regarding floods for discussion today. In the connection I would like to, make an announcement to the

House that just now I received the information that the L. I. C. has agreed to give Rs. 1½ crores to the Government of Karnataka to meet the flood situation, in the sense, of building houses and for supply of water. I would like to thank the L.I.C. for having so readily responded to the request made by the Government. I would also like to thank the Union Minister Mr. T. A. Pai who hails from Karnataka

ತ್ವರಿತವಾಗಿ ಎಲ್‌ಐಸಿ ಯಿಂದ ಸಹಾಯ ದೊರೆಯಲಿರುವುದರಿಂದ ಅವರನ್ನು ನಾವು ಅಭಿನಂದಿಸ ಬೇಕಾಗಿದೆ. ಇಷ್ಟು ಬೇಗ ಸಹಾಯ ದೊರೆಯುವುದು ಕಡಮೆ. ಇದರಿಂದ ನಮಗೆ ಅನುಕೂಲವಾ ಯಿತು ಎಂದು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ನಾನು ಇಷ್ಟಪಡುತ್ತೇನೆ,

SRI T. R. SHAMANNA.—The Corporation of the City of Bangalore has today resolved to pay Rs. 2 lakhs to the Chief Minister's Fund. I request the Government to see that it is accepted.

SRI D. DEVARAJ URS.—I send my thanks through the hon. member to the Corporation of the City of Bangalore.

ಶ್ರೀ ಹೆಚ್. ಡಿ. ದೇವೇಗೌಡ —ನಾವು ೯೮ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಹೋಗುವುದಕ್ಕೆ ಮುಂಚೆ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿ ಗಳು ಇಚ್ಛಿಸುವುದರಿಂದ ಒಂದೆರಡು ವಿಷಯಗಳನ್ನೂ ತಿಳಿಸಲಿಚ್ಛಿಸುತ್ತೇನೆ. ಕಳೆದ ಸಾರಿ ಕೆಲವು ಪ್ರಶ್ನೆ ಗಳಿಗೆ ಉತ್ತರ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿದ್ದೆ, ಬಹುಶಃ ನಾನು ಪ್ರಶ್ನೆ ಕಳಿಸಿ ಆರೇಳು ತಿಂಗಳಾಗಿದೆ. ಈ ಅಧಿವೇಶನ ಅಲ್ಲಕಾಲಾವಧಿ "ಧಿವೇಶನ" ಆದುದರಿಂದ ಪದೇಪದೇ ಸರಕಾರಕ್ಕೆ ಈ ಮನವಿ ಸಲ್ಲಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ. ನಾನು ಯಾವುದೇ ಒಂದು ಊರಿನ ಬಗ್ಗೆ ಅಥವಾ ಕಾಮಗಾರಿ ಬಗ್ಗೆ ಕೇಳಿಲ್ಲ. ಮುಖ್ಯವಾದ ವಿಚಾರದ ಬಗ್ಗೆ ಕೇಳಿದ್ದೇನೆ. ಅದಕ್ಕೆ ದಯಮಾಡಿ ಈ ಅಧಿವೇಶನದಲ್ಲೇ ಉತ್ತರ ಒದಗಿಸ ಬೇಕೆಂದು ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳಲ್ಲಿ ಮನವಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಮತ್ತೊಂದು ವಿಷಯ, ಕೃಷ್ಣ ಅವಾರ್ಡಿನ ಬಗ್ಗೆ ಚರ್ಚೆಗೆ ಅವಕಾಶಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಕಳೆದ ಸಲ ಹೇಳಿದ್ದೆ. ಅವಾರ್ಡಿನ ಕಾಪಿಯನ್ನು ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ಸದಸ್ಯರಿಗೂ ಕೊಡಬೇಕು. ಸಂಕ್ಷಿಪ್ತವಾದ ವಿವರ ಮಾತ್ರ ಈಗ ಒದಗಿಸಲಾಗಿದೆ, ಪೂರ್ಣವಾದ ವಿಚಾರ ಗೊತ್ತಾಗಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಡಿ. ದೇವರಾಜ ಅರಸ್.—ಅದು ಬಹಳ ದೊಡ್ಡದಾಗಿರುವುದರಿಂದ ಅದರ ಪ್ರತಿಗಳನ್ನೂ ದಗಿಸುವುದು ಕಷ್ಟವೆಂದು ಅಬ್ರಿಡ್ ಮಾಡಿ ಕೊಟ್ಟಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಡಿ. ದೇವೇಗೌಡ.—ಕೆಲವರಿಗಾದರೂ ಅದರ ಕಾಪಿ ಕೊಡಬೇಕು. ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಒದಗಿ ಸುವುದು ಒಳ್ಳೆಯದು, ಇದಕ್ಕೆ ಬಹಳ ಹಣ ಖರ್ಚಾಗಿದೆ. ಅದರ ಪ್ರತಿಗಳನ್ನೂ ಒದಗಿಸಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿ ಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಅಪೇಲೆ ಈಗೀನು ಸೂಚನೆಯನ್ನು ಸಭೆಯುಮುಂದೆ ಮಂಡಿಸಲು ಅನುಮತಿ ಕೇಳಿದ್ದೇನೆ ಅದನ್ನು ಮಂಡಿಸುತ್ತೇನೆ. ನನ್ನ ಸೂಚನೆ ಈ ರೀತಿ ಇದೆ:—

"That the situation arising out of the loss of Khariff crops in the State as a result of the failure of rains, the havoc caused by floods in certain parts of the State and the measures to be taken to alleviate the sufferings of the people be taken into consideration."

MADAM SPEAKER.—Motion moved:—

"That the situation arising out of the loss of Khariff crops in the State as a result of the failure of rains, the havoc caused by floods in certain parts of the State and the measures to be taken to alleviate the sufferings of the people be taken into consideration."

SRI H. SIDDAVEERAPPA (Minister for Health).—Madam Speaker, on behalf of my colleague, the Hon'ble Minister for Revenue, I would like to make the following statement on the flood situation in South Kanara:—

On the 25th July 1974 the rivers in South Kanara district were in spate and rapidly overflowed their banks. As a result South Kanara has been under devastating floods since that date, the worst of its kind in the last 50 years. The present floods have been compared in severity to the heavy deluge in the district in 1923. According to the latest information received the total loss caused by the flood havoc is estimated at about Rs 4-0 crores. However, the detailed assessment of damages is still going on, and it is apprehended that the final figures will be considerably higher. The present reports, as on 9th August is that 9450 families have been affected in 325 villages of the district, with seven persons having lost their lives and 9959 buildings damaged. In addition to this, some 3000 acres of agricultural lands have been inundated and the loss of crops incurred thereby can be assessed only after the flood waters recede.

The severity of the floods was first felt in Buntwal Taluk, and particularly in Buntwal town. This town is situated on the Bank of the Netravathi river. On the night of the 25th July, the river waters rose so rapidly that most of the town was under within a short period. As a result of this unexpectedly quick rush of flood waters, the people of this area were taken unawares and could do very little to forestall the damage caused to their buildings and moveable property. Thus, the damage to property in this area is particularly heavy. Areas in and around Mangalore City viz; Ullal, Jeppinamoguru, Jaijeralpete, Nandavara, Panemangalore, Polali, and the old Mangalore Port area were also inundated resulting in heavy damage to shops and residential houses. In Puttur Taluk also, Uppinangadi town was flooded.

To the north of Mangalore Town, the Kulur, Suvarna and Gangolli rivers were in spate. Vast areas comprised largely of paddy fields were flooded on both sides of these rivers. The level of water in the Suvarna rose to such a height that the West Coast Highway was blocked at Uppur. The waters surrounded Uppur village itself and caused heavy damage to its residential houses. Vast areas planted with paddy and sugarcane were also submerged.

The people affected by the ravages of these floods were mainly those living on the river banks near their agricultural lands. Most of them belong to the poorer sections of the community. They had built their houses mainly with mud walls and thatched roofs, which were not sturdy enough to withstand the fury of the floods. However, these poor people were not the only ones affected. In previous years buildings at higher levels were not ordinarily susceptible to damage.

due to floods. This year, however, the deluge hit the District with so much greater intensity that there are a good many cases of collapse of big tiled houses on higher levels also.

Government aid was rushed to the victims immediately on the occurrence of the floods. The Deputy Commissioner and the Superintendent of Police immediately arranged for evacuation of people from severely flooded areas, and for their immediate temporary rehabilitation. About 16,000 persons were temporarily sheltered in Educational Institutions, Village Panchayat Office buildings, Temples and other public and private buildings. 139 gruel centres were opened where these thousands of helpless people were fed daily with foodgrains donated by Government and by private voluntary agencies. 1,500 Zinc sheets were obtained from the Karnataka Small Industries Corporation and rushed to South Kanara for construction of temporary shelters for those who cannot be rehabilitated for a few weeks. A further 2000 sheets have also been made available from the Karnataka Small Industries Corporation's Depot at Mangalore. In addition 210 tents were also arranged to be sent to South Kanara for use as temporary shelter.

The Divisional Commissioner, Mysore had also promptly gone around the affected areas and co-ordinated the relief operations being undertaken by various agencies. The Chief Minister and the Revenue Minister visited the district, toured intensively around the flooded regions, and assured the people that the Government would take all possible steps to ameliorate their sad plights.

Once these people had been provided with at least a temporary roof over their heads, the next most vital necessity was to help them to meet their immediate basic requirements of food and clothing. According to the existing rules of Government, gratuitous cash relief is to be sanctioned to the victims of natural calamities at the following scales. In cases of loss upto Rs. 200 cash relief is given upto the full extent of the loss. Where the loss is between Rs. 200 and Rs. 1,000 relief is given equal to 50% of the loss subject to a minimum of Rs. 200. Where the loss exceeds Rs. 1,000 a relief of Rs. 500 is given. In addition to this, building materials upto a value of Rs. 300 can be given. An amount of Rs. 10 lakhs was placed at the disposal of the Deputy Commissioner, South Kanara and he is disbursing cash relief to the people on the spot. Further amounts will also be released to him for this purpose according to requirements. Meanwhile a Cheque was received from the Prime Minister for Rs. 1 lakh out of the Prime Minister's Relief Fund. A cheque for Rs. 2 lakhs has also been received from the State Distress Relief Fund Committee of which the Chief Minister is the Chairman. These have been sent to the Deputy Commissioner, South Kanara to be used for relief measures.

Government have considered the question whether the existing scales of relief are adequate considering the present circumstances.

(SRI H. SIDDAVEERAPPA)

Government have decided to enhance the scale of relief and orders have been issued raising the maximum amount of relief payable to Rs. 600 and the maximum relief by way of building material to Rs. 400. That is, the total maximum relief payable in an individual case has been raised from Rs. 800 to Rs. 1,000.

Many of these people have lost their means of livelihood as a result of these floods. In the case of small agriculturists, their crops have been washed away. Many village artisans have lost their tools of trade. Government have decided to advance loans to these people to help them to re-establish themselves. It was decided to make the maximum use of the Government loan amounts by routing them through the Banks, as margin money to be supplemented by larger amounts to be given by the Banks. The Canara Bank, the Syndicate Bank, The Corporation Bank, and the Karnataka Bank, have unhesitatingly responded in this hour of need and have come forward with whole hearted co-operation to participate in this scheme. Under the scheme 12½% of the total loan will be advanced by Government and the balance will be financed from the resources of the Banks. Loan assistance to the extent of 1 crore of rupees is expected to become available through this source.

Government have also decided to take up long term measures to safeguard against such disasters in future. Flood control techniques will have to be adopted. Low-lying villages have to be shifted to higher areas. Projects will have to be undertaken to help the poor people living in vulnerable places such as river margins to build stronger and more durable houses. Since the State resources are limited, the Government of India has been requested to sanction an amount of Rs. 3 crores to the State for flood relief measures. The Life Insurance Corporation of India has also been requested for a loan of Rs. 2 crores, at the suggestion of Shri T. A. Pai, Union Minister for Heavy Industries.

In addition to the Governmental machinery, a large number of voluntary agencies have also come forward and rendered prompt assistance to the flood victims by way of food, clothing, shelter, etc. Their Co-operation has been highly commendable and has contributed considerably to the effectiveness of the immediate relief operations. They included various political parties, banks, religious and charitable institutions, relief committees, the Red Cross Society, the Catholic Relief Services, CARE, and the Industrialists both inside and outside the State.

It is also gratifying that the staff and students of various colleges have voluntarily come forward and are actively engaged in salvage operations and the staff and students of the Medical College Vivekan-

anda College & St. Philomena College, Puttur are taking precautionary measures against outbreak of epidemics in the Transport Camps. The Director of Health Services has ensured that whatever medicines are required for relief work in the flood affected areas is available with the District Health Officer.

Apart from South Kanara, a few other places in the Malnad have also been devastated by the rains. In coorg 233 families have been affected by floods in 9 villages, involving the collapse of 24 houses and huts and damage to 257 acres of land, the total loss being about Rs. 3-75 lakhs. In North Kanara District, 43 families have been affected in 4 villages due to floods with an estimated loss of about Rs 25,000 involving damage to 28 houses and several acres of agricultural land.

Government is anxious to do everything possible to mitigate the suffering to the people affected by these floods. I invite the Members of the House also to offer their valuable suggestions as to any further relief measures that could be undertaken.

†ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಡಿ. ದೇವೇಗೌಡ (ಹೊಳೆನರಸೀಪುರ).— ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷನವರೇ, ಈಗ ಸಭೆಯ ಮುಂದೆ ಇರತಕ್ಕಂಥ ಸೂಚನೆಯನ್ನು ಪ್ರಸ್ತಾಪಮಾಡತಕ್ಕ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಈ ಸೂಚನೆಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಹಾಜರಿ ಬೇಕೆಂದು ನನ್ನ ಪ್ರಾರ್ಥನೆ. ಏಕೆಂದರೆ ಪ್ರಾರಂಭದಲ್ಲೇ ವಿಶೇಷವಾದವರು ಆಗಲೇ ಕೆಲವು ಚಟುವಟಿಕೆಗಳನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡಿದರೆಂಬ ಭಾವನೆ ಬರಬಾರದು. ನಾನು ಈಗ ಚರ್ಚೆಯನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡತಕ್ಕ ಸಭಾ ಚಕ್ರವರ್ತಿಯನ್ನು ಯಾವ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಹೊತ್ತಿಸ್ಸಾರೋ ಅವರು ಈ ಚರ್ಚೆಯ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಹಾಜರಲ್ಲಿದ್ದರೆ ನಾನು ಚರ್ಚೆಯನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ತಯಾರಿಲ್ಲ. ಆದುದರಿಂದ ವ್ಯಾಜ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷನವರು ಸದರಿ ಮಂತ್ರಿಗಳನ್ನು ಸಭೆಗೆ ಕರೆಸಬೇಕೆಂದು ಪ್ರಾರ್ಥಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷನವರು ದಯಮಾಡಿ ಅವರಿಗೆ ಈ ಸೂಚನೆಯನ್ನು ತಿಳಿಸಬೇಕೆಂದು ಪ್ರಾರ್ಥಿಸುತ್ತೇನೆ.

4 P.M.

ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಧ್ಯಕ್ಷನವರೇ ನಾವು ಈ ಸಭೆಯ ಕಾರ್ಯಕಲಾಪಗಳು ಪ್ರಾರಂಭಗೊಂಡವು ಮೊದಲನೇ ದಿನವೇ ಇಲ್ಲಿ ಈ ಒಂದು ಸೂಚನೆಯನ್ನು ಅಂದರೆ ಪ್ರಕೃತಿ ಪ್ರಕೋಪಕ್ಕೊಳಗಾಗಿ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಹಾಗೂ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಉಂಟಾಗಿರತಕ್ಕ ತೊಂದರೆ ಮತ್ತು ಅನಾನುಕೂಲಗಳನ್ನು ಅವಲೋಕನ ಮಾಡತಕ್ಕ ತೊಂದರೆ ಮತ್ತು ಅನುಕೂಲಗಳನ್ನು ಅವಲೋಕನ ಮಾಡತಕ್ಕ ಒಂದು ಸೂಚನೆಯನ್ನು ನಾನೀಗ ಸಭೆಯ ಮುಂದೆ ಮಂಡಿಸುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ದುರದೃಷ್ಟದಿಂದ ರಾಜ್ಯ ಹಾಗೂ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯ ಒಂದುಕಡೆ ಅತಿ ವೃಷ್ಟಿಯಿಂದಲೂ ಮತ್ತೊಂದು ಕಡೆ ಅನಾವೃಷ್ಟಿಯಿಂದಲೂ ಅನೇಕ ಅಸಾಧಾರಣವಾದ ಮತ್ತು ಭೀಕರವಾದ ದುರಂತಗಳನ್ನು ಅನುಭವಿಸಬೇಕಾಗಿ ಬಂದಿದೆ. ಆದರೆ ಮೊಲದ ಸಾರ್ತಿ ಇದ್ದಂಥ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಈ ವ್ಯಸಕ್ತ ಸಾಲಿನಲ್ಲಿ ಬರಲಾರದೆಂದು ನಾವು ಭಾವಿಸಿದ್ದೆವು. ಹಿಂದಿನಿಂದ ಬಡ್ಡೆ ಜ್ಞೆ ಅಧೀಶನದ ಕಾಡದಲ್ಲಿ ಒಂದೆರಡು ಹದ ಮಳೆ ಬಿದ್ದಿದ್ದರಿಂದ ಈ ವರ್ಷ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯ ಪ್ರಕೃತಿ ವಿಕೋಪಕ್ಕೆ ಒಳಗಾಗತಕ್ಕ ಸಂದರ್ಭ ಬರಲಾರದೆಂದು ಆಗ ಭಾವಿಸಿದ್ದೆವು. ಆದರೆ ದುರ್ದೈವವಶಾತ್ ಕೆಲವು ಭಾಗಗಳಲ್ಲಿ ಎರಡು ಮೂರು ಹದ ಮಳೆ ಬಂದಮೇಲೆ ಇತ್ತನೆ ಮಾಡಿದರು. ಅಂತರ ಬಿತ್ತನೆ ಜ್ಞನ ಹಾಗೆವಾಗಿ ಮಂಗಳೂರು ಹುಳಿ ಬಾರದೆ ಬೆಳೆಯೆಲ್ಲಾ ಪೂರ್ಣವಾಗಿ ನಾಶವಾಯಿತು. ಕೆಲವು ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಬೆಳೆಯನ್ನು ಬೆಳೆಯಲ್ಲೂ ಕೂಡ ಸಾಧ್ಯವಾಗಲಿಲ್ಲ. ಬೀಜ ಬಿತ್ತಿದ್ದರೂ ಬೆಳೆ ಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಬರಲಿಲ್ಲ. ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ನಾನು ಎಲ್ಲ ವಿವರಣೆಗಳನ್ನು ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ. ಯಾವಯಾವ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಏನೇನು ತೊಂದರೆಯಾಗಿದೆ ಎಂಬ ಬಗ್ಗೆ ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಮುಂಚೆ ನಾನು ಒಂದು ಮಾತನ್ನು ಈಗ ಹೇಳ

(ಶ್ರೀ ಹೆಚ್. ಡಿ. ದೇವೇಗೌಡ)

ಬೇಕಾಗಿದೆ. ಹಿಂದೆ ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರದವರು ಆಯವ್ಯಯವನ್ನೂ ಮಂಡನೆ ಮಾಡಿದಾಗ ಕೇಂದ್ರದಿಂದ ಈ ಸಾರಿ ಸರಿ ಹಾವಳಿಗಾಗಿ ಹಾಗೂ ಬರಗಾಲ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಪರಿಹಾರ ಕಾಮಗಾರಿಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಯಾವುದೇ ಹಣವನ್ನು ದೊರಕಿಸಿಕೊಡಲಿಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲವೆಂದು ಈ ಸಭೆಗೆ ತಿಳಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಇದನ್ನು ಇವತ್ತು ನಾನು ಹೀರಿಕೆಯಾಗಿ ಏಕೆ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೆನೆ ಎಂದರೆ ಇವತ್ತು ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರದ ಸಂಪನ್ಮೂಲಗಳಿಂದ ಲಾಗಲೀ ಈ ಒಂದು ಸಮಸ್ಯೆಯನ್ನು ಬಗೆಹರಿಸಲಿಕ್ಕೆ ನಾವು ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡತಕ್ಕ ಒಂದು ಸನ್ನಿವೇಶ ಈಗ ಒದಗಿದೆ. ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ನಾನು ಸರ್ಕಾರದವರನ್ನು ಟೀಕೆ ಮಾಡುವ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಮಾತನಾಡುತ್ತಿದ್ದೇನೆಂದು ತಾವು ಯಾರೂ ಅರ್ಥಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬಾರದು. ಇವತ್ತು ಒಂದುಕಡೆ ಹಣದ ಅಡಚಣೆ ಮತ್ತೊಂದು ಕಡೆ ಕೇಂದ್ರದ ಸಹಕಾರ ಈ ಒಂದು ಬಾಬಿಗೆ ಇಲ್ಲವನ್ನೆತ್ತಿ ಮುನ್ನೂಚನೆ ಕೊಟ್ಟಿರುವುದು. ಈ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರದವರು ಏನೇ ಹೇಳಿದರೂ ಕೂಡ ಅವಶ್ಯಕವಾದಂಥ ಹಣವನ್ನು ಖರ್ಚು ಮಾಡುವ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ತಮ್ಮ ಅಸಹಾಯಕತೆಯನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಲಿಕ್ಕೆ ಇವತ್ತು ನಾನು ತಯಾರಾಗಿಲ್ಲ. ಮೊಟ್ಟ ಮೊದಲನೆಯದಾಗಿ ಹಳೆಯ ಮೈಸೂರಿನ ಕೆಲವು ಭಾಗಗಳಲ್ಲಿ ಅತಿ ಹೆಚ್ಚು ತೊಂದರೆಗೆ ಈಡಾಗಬಹುದು. ಕೆಲವು ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಮುಂಗಾರು ಮಳೆ ಸಕಾಲದಲ್ಲಿ ಆಗದೆ ಬೆಳೆ ನಾಶವಾಗಿರಬಹುದು. ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಬೆಳೆ ನಾಶವಾಗಿರುವ ಜಿಲ್ಲೆಗಳು ಅಂದರೆ ಮೈಸೂರು ಜಿಲ್ಲೆ, ಹಾಸನ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಕೆಲವು ಭಾಗಗಳು, ತುಮಕೂರು, ಬಳ್ಳಾರಿ, ಕೋಲಾರ, ಮಂಡ್ಯ ಹಾಗೂ ಚಿತ್ರದುರ್ಗದ ಕೆಲವು ಭಾಗಗಳಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚು ತೊಂದರೆಯಾಗಿದೆ. ಒಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಹಳೆಯ ಮೈಸೂರಿನ ಬಹುಭಾಗಗಳಲ್ಲಿ ಮುಂಗಾರು ಮಳೆ ಇವತ್ತು ಸಕಾಲದಲ್ಲಿ ಬಾರದೇ ಹೋದರೆದರದ ಒರಿಣಾಮವಾಗಿ ಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಬೆಳೆ ನಾಶವಾಗಿದೆ. ನಾನು ಯಾವುದೇ ವಿಷಯವನ್ನೂ ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಹೇಳುವಾಗ ಕೇವಲ ಒಂದು ಉತ್ತೇಜನೆಯಿಂದ ಈ ಸಭೆಯ ಮುಂದೆ ಇಡುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ. ಅದರ ಒಂದು ಅವಶ್ಯಕತೆಯೂ ನನಗೆ ಇಲ್ಲ. ಮಾನ್ಯ ಅರ್ಥ ಮಂತ್ರಿಗಳು ನನ್ನ ಬಗ್ಗೆ ಆ ರೀತಿಯಾಗಿ ಭಾವಿಸುವುದಿಲ್ಲವೆಂದು ನಾನು ತಿಳಿದಿದ್ದೇನೆ. ಅವರು ನನ್ನ ಜಿಲ್ಲೆಗೆ ಬಂದಾಗ ಬಿತ್ತನೆ ಬೀಜಗಳನ್ನು ಉಚಿತವಾಗಿ ಕೊಡಬೇಕೇ ಎಂದು ಕೇಳಿದಾಗ ನಾನು ಬೇಡವೆಂದು ಹೇಳಿದೆ. ಅದರ ಅವಶ್ಯಕತೆ ಇಲ್ಲವೆಂದೂ ಹೇಳಿದೆ. ಏಕೆಂದರೆ ಸರ್ಕಾರದ ಹಣವನ್ನು ದುರುಪಯೋಗ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ನಾನು ಸಲಹೆ ಕೊಡುವುದಿಲ್ಲ. ಸರ್ಕಾರದ ಹಣವನ್ನು ವೆಚ್ಚಮಾಡುವಾಗ ಸರ್ಕಾರದ ಈಗಿನ ಆರ್ಥಿಕ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನೂ ಸಹ ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದ ವತಿಯಿಂದ ನಾನು ಚೆನ್ನಾಗಿ ಅರ್ಥಮಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಇಂತಹ ಕೆಲವು ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಇಷ್ಟ ಉತ್ತೇಜನೆಯಿಂದ ಹೇಳುವುದರ ಮೂಲಕ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಮನೆಯನ್ನು ಬಳಿಯಬೇಕೆಂದು ನನ್ನ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿದೆಯೆಂದು ತಾವು ಯಾರೂ ಅರ್ಥ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬಾರದು. ಬಹು ಮುಂಗಾರು ಮಳೆಬಾರದೆ ಬೆಳೆ ನಷ್ಟವಾಗಿರತಕ್ಕದ್ದು ಸತ್ಯಕ್ಕೆ ಯಾವುದೇ ಅಂಶ ದೂರವಿಲ್ಲವೆಂದು ತಾವು ಅರ್ಥಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಬಹುಶಃ ನಾನು ಆ ರೀತಿಯಾಗಿ ಹೇಳಿದ್ದಕ್ಕೆ ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆಯೆಂದು ನಾನು ತಿಳಿದಿದ್ದೇನೆ. ಜುಲೈ ಕೊನೆಯವಾರದಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಮಳೆ ಪ್ರಾರಂಭವಾಗಿದೆ. ಈಗ ಕೆಲವು ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಬಿತ್ತನೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇಂತಹ ಒಂದು ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ನಾನು ಒಂದೆ ಮಾತನ್ನು ಹೇಳದೆ ಗತ್ಯಂತರವಿಲ್ಲ. ಆ ರೀತಿಯಾಗಿ ಹೇಳದೆ ಏನಿಲ್ಲ. ಏಕೆಂದರೆ ಈಗ ಇಲ್ಲಿ ಲೋಕೋಪಯೋಗಿ ಸಚಿವರಾದ ಮಾನ್ಯ ಶ್ರೀ ಚನ್ನಬಸಪ್ಪನವರು ಇದ್ದಾರೆ, ಆರ್ಥಿಕ ಸಚಿವರಾದ ಮಾನ್ಯ ಶ್ರೀ ಎಂ.ವೈ. ಫೋರ್ಪಡೆಯವರು ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಈಗ ಇದ್ದಾರೆ. ಇವತ್ತು ಈ ಒಂದು ಸನ್ನಿವೇಶದಲ್ಲಿ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಕೆಲಸಮಾಡತಕ್ಕ ಹೊಣೆಯನ್ನು ಯಾರೂ ಹೊತ್ತಿದ್ದಾರೆಯೆಂಬುದನ್ನು ಸರ್ಕಾರ ಉತ್ತರ ಕೊಡುವಾಗ ತಿಳಿಸಬೇಕು. ನಾನು ಜೂನ್ ಮೊದಲನೆಯವಾರದಲ್ಲಿ ತಮಗೆ ಗೊತ್ತಿರುವ ಹಾಗೆ ಅಸ್ಸಾನಲ್ಲಿ ನಡೆದಂಥ ಪಬ್ಲಿಕ್ ಅಕೌಂಟ್ಸ್ ಕಮಿಟಿ ಛೇರ್ಮನ್ ರ ಕಾನ್ಫರೆನ್ಸ್‌ಗೆ ಹೋಗಬೇಕಾಗಿತ್ತು, ಅಲ್ಲಿಂದ ಬಂದಮೇಲೆ ಕೆಲವು ವಾರಗಳಲ್ಲಿ ನಾನು ಹಳೆಯ ಮೈಸೂರಿನ ಕೆಲವು ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರವಾಸಮಾಡಿದೆ. ಅಲ್ಲಿನ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಮಾಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೆ ತಿಳಿಸೋಣವೆಂದರೆ ಅವರು ಡೆಲ್ಲಿಗೆ ಹೋಗಿದ್ದರು. ಎಲ್ಲ ವಿಚಾರಗಳನ್ನೂ ಅವರಿಗೆ ತಿಳಿಸಲಿಕ್ಕಾಗಿಲ್ಲ. ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಪತ್ರವನ್ನು ಬರೆದಿದ್ದೇನೆ. ಮತ್ತೆ ಜುಲೈ ಮೊದಲನೆಯ ವಾರದಲ್ಲಿ ಪ್ರವಾಸಮಾಡಿಕೊಂಡು ಬಂದೆ, ಆಗ ಬಹಳ ಜರೂರ ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಕೂಡಲೇ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದರು. ಒಹುಶಃ ಅವರೂ ಸಹ ಈ ತಿಂಗಳು ಮೂರು ನಾಲ್ಕನೇ ತಾರೀಖಿನಲ್ಲಿ ಪ್ರವಾಸ ಮಾಡಿರಬಹುದು. ನಾನು ಆಗ ಇರಲಿಲ್ಲ. ಅವರು ಪ್ರವಾಸ ಮಾಡಿದಂಥ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಸ್ವಲ್ಪಮಟ್ಟಿಗೆ ಮಳೆ ಒಂತೆಂದು ಸಂತೋಷವನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಬಿತ್ತನೆಗಾಗಿ ಬೀಜ ಮತ್ತು ಗೊಬ್ಬರವನ್ನೂ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಸಹ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಆ ವಿಚಾರವನ್ನು ನಾನು ಪತ್ರಿಕೆಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಓದಿದ್ದೇನೆ. ಅದಾದ ಮೇಲೆ ಮೈಸೂರು ಮತ್ತು ಹಾಸನದ ಕೆಲವು ಭಾಗಗಳಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ತಂಡವೂ ಬಹುಶಃ ಅವರೊಡನೆ ಸಹಕರವಾಗಿ ಒಡಗೂಡಿದ್ದರೂ ನಾನು ಇಲ್ಲಿ ಆ ರೀತಿ ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ತಯಾರಾಗಿಲ್ಲ. ಅವರು

ಕೂಡಿದ ಮಟ್ಟಿಗೂ ಬಹಳ ಪ್ರಾಮಾಣಿಕತೆಯಿಂದ ಅವರೊಡನೆ ಓಡಾಡಿದ್ದಾರೆ. ನಾನು ತಮಗೆ ಹೇಳುವುದಾದರೆ ಕೇವಲ ಒಂದು ತಿಂಗಳಲ್ಲಿಯೇ ಸುಮಾರು ೨೫ ದಿವಸಗಳವರೆಗೂ ನಾನು ಹಳೆಯ ಮೈಸೂರಿನ ಅನೇಕ ಭಾಗಗಳಲ್ಲಿ ಓಡಾಡಿದ್ದೇನೆ. ಆ ರೀತಿಯಾಗಿ ಓಡಾಡಿ ಜನತೆಯ ಕಷ್ಟಗಳನ್ನು ತಿಳಿದು ಅವುಗಳ ಪರಿಹಾರವನ್ನು ಮಾಡುವುದು ನಮ್ಮ ಕರ್ತವ್ಯ. ಡೆಪ್ಯುಟಿ ಕಮಿಷನರ್ ಡಿವಿಷನಲ್ ಕಮಿಷನರ್ ರಾಜ್ಯ ಮಟ್ಟದ ಎಲ್ಲಾ ಅಧಿಕಾರಿಗಳೂ ಮೂರುಜನ ಚೀಫ್ ಇಂಜಿನಿಯರ್ಸ್ ಡೈರೆಕ್ಟರ್ ಆಫ್ ಆಗ್ರಿಕಲ್ ಚರಲ್ ಜಾಯಂಟ್ ಡೈರೆಕ್ಟರ್ಸ್ ಆಫ್ ಸಾಯಲ್ ಕನ್‌ಸರ್ವೇಷನ್ ರಾಜ್ಯದ ಎಲ್ಲ ಇಲಾಖೆಗಳ ತಂಡ ನಮ್ಮೊಡನೆ ಅನೇಕ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಬಹಳ ಕಾತುರತೆಯಿಂದ ಭೇಟಿಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿತ್ತು. ಮಾನ್ಯ ಶ್ರೀ ಚನ್ನಬಸಪ್ಪನವರೂ ಸಹ ಪ್ರತಿ ಕಾ ಹೇಳಿಕೆಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಎಲ್ಲ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದೇವೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ನಾನು ಅಸ್ಸಾಮಿನಿಂದ ಬಂದಮೇಲೆ ಪುನಃ ಕೆಲವು ಭಾಗಗಳಿಗೆ ಹೋದೆ. ಅಲ್ಲಿ ಹೋಗಿ ವಿಚಾರಮಾಡಿದರೆ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಂದ ನನಗೇನು ಗೊತ್ತಾಯಿತು ಅಂದರೆ ನಾರ್ಮಲ್ ಬಡ್ಡೆಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಏನು ಪಾವಟನ್ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆಯೋ ಅದರ ಒಂದು ಪರಿಮಿತಿಯಲ್ಲಿ ಬಡ್ಡೆಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಅಳವಡಿಸಿಕೊಂಡಿರತಕ್ಕ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ತೆಗೆದು ಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಸರ್ಕಾರದ ಆದೇಶವಿದೆಯೆಂಬುದಾಗಿ ಹೇಳಿದರಂತೆ. ನಾನು ಆ ರೀತಿಯಾಗಿ ಹೇಳಿರುವುದು ತಪ್ಪು ಆಗಿದ್ದರೆ ಮಾನ್ಯ ಶ್ರೀ ಚನ್ನಬಸಪ್ಪನವರು ಈಗಲೇ ಅದರ ವಿಚಾರವನ್ನು ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ತಿಳಿಸಬೇಕು. ಇನ್ನೊಂದು ಹೇಳಿಕೆ ಸಬ್‌ಕ್ಯಾಲಿಟಿ ಲೆಟರ್ ಆಫ್ ಕ್ರೆಡಿಟ್ ಎಂಬುದಾಗಿ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಅದ್ವೈತಸಚಿವರು ರಾಜ್ಯದ ಹಣಕಾಸಿನ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ತೀರಾ ಹದಗೆಟ್ಟು ಮೇಲೆ ಇದರಬಗ್ಗೆ ಕಚ್ಚು ಗಮನ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಒಂದು ಕಡೆ ಬಡ್ಡೆಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಅಳವಡಿಸಿರತಕ್ಕ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಮಾತ್ರ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂಬುದು ವಾತ್ಸಲ್ಯದಿಂದ ಕಡೆ ಲೆಟರ್ ಆಫ್ ಕ್ರೆಡಿಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಏನು ಹಣವನ್ನು ಇವತ್ತು ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಜಿಲ್ಲಾಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಕೊಡುತ್ತಾರೋ ಅದರ ಒಂದು ಪರಿಮಿತಿಯೊಳಗೆ ಕೆಲಸಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಸರ್ಕಾರ ಒಂದು ಆದೇಶವನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿರುವುದು.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಎಂ. ಚನ್ನಬಸಪ್ಪ.—ಆಮತ್ತಿನ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಗೆ ಹೊಂದಿಕೊಂಡು ಹೋಗುವವಾಗೆ ಮತ್ತು ಜನರಿಗೆ ಬೇಕಾದಂಥ ಕೆಲಸಗಳ ಅವಶ್ಯಕತೆ ನೋಡಿಕೊಂಡು ಎಷ್ಟು ಎಕ್ಸ್ಟ್ರಾ ಲೆಟರ್ ಆಫ್ ಕ್ರೆಡಿಟ್ ಬೇಕೋ ಅವೆಲ್ಲವನ್ನೂ ತಕ್ಷಣದಲ್ಲಿಯೇ ಕೊಡುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ. ನಾರ್ಮಲ್ ಕ್ರೆಡಿಟ್ ಎಷ್ಟು ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದರೂ ಅದರ ಜೊತೆಗೆ ಅಲ್ಲಿನ ಅವಶ್ಯಕತೆಗಳನ್ನು ನೋಡಿಕೊಂಡು ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಇಂಜಿನಿಯರ್‌ಗಳು ಲೆಟರ್ ಆಫ್ ಕ್ರೆಡಿಟ್ ಎಷ್ಟು ಬೇಕೆಂಬುದನ್ನು ಈಗ ಕಳುಹಿಸಿಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಅದರಂತೆ ಲೆಟರ್ ಆಫ್ ಕ್ರೆಡಿಟ್ ಅವರಿಗೆ ಕೊಡುವ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಲಾಗುತ್ತದೆ.

ಸಂತೋಷ, ಶ್ರೀ ಮಾನ್ ಚನ್ನಬಸಪ್ಪನವರು ಮಧ್ಯೆ ಪ್ರವೇಶಮಾಡಿ ವಿವರಣೆ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಹೊರಟಿದ್ದಾರೆ. ಅದರ ಮುಖೇನ ಸರ್ಕಾರದ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಸಮರ್ಥನೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಅವರು ೩ ಮತ್ತು ೪ನೇ ತಾರೀಖು ಪ್ರವಾಸವನ್ನು ಮುಗಿಸಿಕೊಂಡು ಬಂದ ಮೇಲೆ ನಾನು ಎಲ್ಲಾಭಾಗದಲ್ಲೂ ಪ್ರವಾಸ ಮಾಡಿದ್ದೇನೆ ಎಂದು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ತಯಾರಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಕೆಲವು ಭಾಗದಲ್ಲಿ ನಾನು ಪ್ರವಾಸಮಾಡಿ ವಿಷಯವನ್ನು ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ. ಶ್ರೀಮಾನ್ ಚನ್ನಬಸಪ್ಪನವರು ನಾವು ಟೆಲಿಗ್ರಾಂ ಮೇಸೇಜ್ ಕಳುಹಿಸಿದ್ದೇವೆ, ಪರಿಹಾರ ಕಾಮಗಾರಿ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಯಾವುದೇ ಆಡಳಿತ ಇಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದೇವೆ ಎಂದು ತಿಳಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ಕೋಆರ್ಡಿನೇಟ್ ಮಾಡತಕ್ಕ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಹಿರಿಯ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಯಾರೂ ಇದ್ದಾರೆ ಅವರು ತಿಳಿಸಿದ್ದಾರೆ ಅವರೇಲಿ ಶ್ರೀ ಮಾನ್ ನಾಗರಾಜ್ ಅವರು ತಿಳಿಸಿದ್ದಾರೆ ಹಣ ರಿಲೀಜ್ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ತೊಂದರೆಯಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದು. ಆದ್ದರಿಂದ ಈಗ ನಾನು ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳಾದ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಚನ್ನಬಸಪ್ಪನವರನ್ನು ಕೇಳುವುದು ಏನೆಂದರೆ ಈ ಪರಿಹಾರ ಕಾಮಗಾರಿಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಹಾಗೆ ಯಾವ ಯಾವ ಜಿಲ್ಲೆಗೆ ಎಷ್ಟು ಲೆಟರ್ ಆಫ್ ಕ್ರೆಡಿಟ್ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಎಷ್ಟು ಡಿವಿಷನಲ್ ಅಮಾಂಟ್ ರಿಲೀಜ್ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ ಎಂಬುದನ್ನು ತಿಳಿಸಬೇಕು ಎಂದು ನಾನು ಕೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ನಾನು ಇವೊತ್ತು ತಮಗೆ ಒಂದು ಮಾತು ಹೇಳುವುದಾದರೆ ತಲೆಬರೋಬಾರ ಎನ್ನುವ ಹಾಗೆ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಓಡಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅ. ಶಾಶ್ವತವಾಗಿ ಹಣವನ್ನು ಖರ್ಚು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ, ವಿಶೇಷವಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ವಿಷಯವನ್ನು ಸಂಗ್ರಹಣೆ ಮಾಡಿ ಅದಕ್ಕೆ ತಕ್ಕ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು ಎನ್ನು ತಕ್ಕಂಥಾ ಹವಣಿಕೆಯಿಂದ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಓಡಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಇದಕ್ಕೆ ವಿರ್ಚಾಗಿರತಕ್ಕ ಹಣ ಎಷ್ಟು ರಿಲೀಫ್ ಕಾಮಗಾರಿಗಾಗಿ ಲೆಟರ್ ಆಫ್ ಕ್ರೆಡಿಟ್ ಮುಖೇನ ಕೊಟ್ಟು ಹಣ ಎಷ್ಟು ಎನ್ನುವ ವಿಚಾರಣೆಯನ್ನು ಕೊಡಬೇಕು. ಡೆಪ್ಯುಟಿ ಕಮಿಷನರೂ ಇಂಜಿನಿಯರ್ ಇನ್ ಚೀಫ್‌ ಆಪ್ಲೈಂಟ್ ಕಮಿಷನರೂ ಮತ್ತೆ ತಹಸೀಲ್ದಾರರು ಬಿ.ಡಿ.ಎ.ಗಳು ಇವರೆಲ್ಲರ ಪ್ರವಾಸಕ್ಕಾಗಿ ಟಿ. ಎ. ಡಿ. ಎ. ಗಾಗಿ ಸರ್ಕಾರದವರು ವೆಚ್ಚ ಮಾಡಿರುವ ಹಣ ಎಷ್ಟು ರಿಲೀಫ್ ಪರ್‌ಕಾಗಿ ಖರ್ಚುಮಾಡಿರುವ ಹಣ ಎಷ್ಟು ಎಂಬುದನ್ನೂ ಹೋಲಿಕೆಮಾಡಿ ವಿವರಣೆ ಕೊಟ್ಟರೆ ಉಚಿತ ಎಂದು ನನ್ನ ಭಾವ.

(ಶ್ರೀ ಹೆಚ್. ಎಂ. ಚನ್ನಬಸಪ್ಪ)

ಒಂದು ಕಡೆ ಹಣದ ಕೊರತೆ, ಹಣದ ಸಂಕಷ್ಟಗಳು ಮತ್ತೊಂದುಕಡೆ ಪ್ರಕೃತಿಯ ವಿಕೋಪಕ್ಕೆ ತುತ್ತಾಗಿರುವ ಜನಗಳ ಕಷ್ಟವನ್ನು ನಿವಾರಣೆ ಮಾಡತಕ್ಕ ಹೊಣೆಗಾರಿಕೆ. ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಯನ್ನು ನಿರ್ವಹಿಸುವುದಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಸಾಧ್ಯವಾದವುಗಳಿಗೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಏನಾದರೂ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ ಯೇ? ಇದರ ಜೊತೆಗೆ ಹಳೆಯ ಮೈಸೂರು ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಹಾಗೂ ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಧ್ಯಕ್ಷರೇಯವರ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಮಂಗಳೂರು ಮಳೆ ಸರಿಯಾಗಿ ಆಗಿದೆ ಅಲ್ಲಿ ಜನಗಳು ಹೆಚ್ಚು ತೊಂದರೆಗೆ ಈಡಾಗಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ಪತ್ರಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಬಂದಿದೆ ಈ ಅನಾವೃಷ್ಟಿಯ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ಪ್ರದೇಶಕ್ಕೆ ಒಂದು ಕಡೆ ಬಡ್ಡೆಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಇರತಕ್ಕ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದನ್ನು ಬಿಟ್ಟರೆ ಬೇರೆ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದು ಮಾನ್ಯ ಅರ್ಥಸಚಿವರು ಪ್ರವಾಸಮಾಡಿಕೊಂಡು ಬಂದಮೇಲೆ ಅಡಿಷನಲ್ ಲೆಟರ್ ಆಫ್ ಕ್ರೆಡಿಟ್ ರಿಲೀಜ್ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ ಯೇ? ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಈಗ ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಇದ್ದಾರೆ. ಅವರು ಈ ಬಗ್ಗೆ ಸ್ಪಷ್ಟೀಕರಣ ಮಾಡಿದರೆ ಒಳ್ಳೆಯದು, ಶ್ರೀಮಾನ್ ಚನ್ನಬಸಪ್ಪನವರು ಪ್ರವಾಸ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಬಂದಮೇಲೆ ಮಾನ್ಯ ಅರ್ಥಸಚಿವರು ಪ್ರವಾಸಮಾಡಿ ವಿಷಯ ಸಂಗ್ರಹಣೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಬಂದಮೇಲೆ ಅಡಿಷನಲ್ ಆಗಿ ಎಷ್ಟು ಲೆಟರ್ ಆಫ್ ಕ್ರೆಡಿಟ್ ರಿಲೀಜ್ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ ಅವರು ಒಂದು ಸಾರಿ ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷವಾಗಿ ದರ್ಶನ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಬಂದಮೇಲೆ ಅವರಿಗೆ ಏನು ತೋಚಿತೋ ಅ ಪ್ರಕಾರ ಅವರ ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಶ್ರೀಮಾನ್ ಚನ್ನಬಸಪ್ಪನವರು ಫ್ಯಾಷನ್ ರಿಲೀಫ್ ವರ್ಕ್ ಇನ್‌ಚಾರ್ಜ್ ಆಗಿದ್ದಾರೆ. ಅವರು ಪ್ರವಾಸಮಾಡಿಕೊಂಡು ಬಂದಮೇಲೆ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಮಾನ್ಯ ಅರ್ಥ ಸಚಿವರು ಪ್ರವಾಸಮಾಡಿಕೊಂಡು ಬಂದಮೇಲೆ 10 ಸಾವಿರ ಅಥವಾ ಒಂದು ಲಕ್ಷರೂಪಾಯಿ ಲೆಟರ್ ಆಫ್ ಕ್ರೆಡಿಟ್ ರಿಲೀಜ್ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ ಯೇ? ಈ ಇಲಾಖೆಯ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯನ್ನು ಹೊತ್ತಿರತಕ್ಕ ಮಂತ್ರಿಗಳು ತಮ್ಮ ಕಾರ್ಯ ನಿರ್ವಾಹಣೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಮತ್ತೊಂದು ಪ್ರತಿಬಂಧಕ ಇದೆ. ಅದು ಹಣಕಾಸಿನ ಸ್ಥಿತಿ. Whatever the sanction that has been given by this House, it cannot be prevented by anybody.

SRI M. Y. GHORPADE — May I clarify that point? Both the Chief Minister and the P.W.D. Minister had given definite instructions that overhead works may go on even if that means spending more than proportionate amount. ಅದರ ಪ್ರಕಾರ ಕೆಲಸಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಅದರ ಜೊತೆಗೆ ಏನಾದರೂ ಎಂಪ್ಲಾಯ್‌ಮೆಂಟ್ ಕೊಡುವ ಅವಶ್ಯಕತೆ ಇದ್ದರೆ ಅಡಿಷನಲ್ ಲೆಟರ್ ಆಫ್ ಕ್ರೆಡಿಟ್ ಕೊಡಬೇಕಾದರೆ ಅದನ್ನು ಕೊಡುತ್ತೇವೆ ಅ ಬಗ್ಗೆ ಯೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಡಿ ಕೆಲಸವನ್ನು ಮುಂದುವರಿಸಿ ಎಂದು ಎಲ್ಲರೂ ಹೇಳಿದ್ದೇವೆ. ಹಣದ ಅಭಾವವಿದ್ದ ಕೆಲಸ ನಿಂತಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲ ಎಂದು ನಾನು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಹಣ ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಕೆಲಸದ ಅವಶ್ಯಕತೆ ಇದ್ದರೆ ಅದಕ್ಕೆ ಬೇಕಾಗುವ ಹೆಚ್ಚುವರಿ ಹಣವನ್ನು ಕೊಡುತ್ತೇವೆ ಎಂದು ಎಲ್ಲರೂ ಹೇಳಿದ್ದೇವೆ. ಆದ ಕಾರಣ ಅದರಲ್ಲಿ ಯಾವ ಸಂದಿಗ್ಧತೆಯೂ ಇಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಡಿ. ದೇವೇಗೌಡ — ನಾನು ಅದನ್ನು ತಿಳಿದುಕೊಂಡೇ ಮಾತನಾಡಿದ್ದೇನೆ. ನನಗೆ ಇದರಲ್ಲಿ ಯಾವುದೇ ರೀತಿಯ ಸಂಶಯ ಇಲ್ಲ. ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಹೋಗಿ ಪ್ರವಾಸ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಬಂದಮೇಲೆ ಎಷ್ಟು ಹಣವನ್ನು ಅಡಿಷನಲ್ ಅಮೌಂಟ್ ಆಗಿ ಅಥವಾ ಅಡಿಷನಲ್ ಲೆಟರ್ ಆಫ್ ಕ್ರೆಡಿಟ್ ರಿಲೀಜ್ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ ಯಾವ ಯಾವ ಜಿಲ್ಲೆಗೆ ಯಾವ ಯಾವ ಯಾವ ತಾರೀಖು ಎಷ್ಟೆಷ್ಟು ಹಣವನ್ನು ರಿಲೀಜ್ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಹೇಳಬೇಕು, ಇದು ನನ್ನ ಚಾರ್ಜ್. ಈಗ ಕೆಲವು ಕಡೆ ಮಳೆ ಬಂದಿದೆ ಬಿತ್ತನೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಹಿಂಗಾರು ಬೆಳೆ ಆಗುತ್ತದೆ. ಎಲ್ಲಾ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಮಳೆ ಆಗಿದೆ ಇರಬಹುದು. ಎಲ್ಲಾ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಮಳೆ ಬಂದಿದೆ ಎಂದು ನಾನು ಹೇಳುವುದಿಲ್ಲ.

4-30 P.M.

ಈಗ ಕೆಲವು ಭಾಗಗಳಲ್ಲಿ ಮಳೆಯಾಗಿರಬಹುದು. ಇಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ನಾನು ತಯಾರಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಅಗಸ್ಟ್ ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ ಬಿತ್ತನೆ ಮಾಡಿದರೆ ಅದರ ಪರಿಣಾಮ ಏನಾಗುತ್ತದೆ ಎಂಬುದು ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಗೊತ್ತಿದೆ. ಆದರೆ ದೇವರು ಅಂತಹ ತೊಂದರೆ ಕೊಡುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು ನಾನು ಸಮಾಧಾನ ವ್ಯಕ್ತಿ ಪಡಿಸು ಸೇನೆ. ಒಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಈಗ ಕಷ್ಟಕ್ಕೆ ತುತ್ತಾಗಿರುವ ಜನರಿಗೆ ಸಮಾಧಾನ ಮಾಡುವುದು ಕಷ್ಟ. ಹಿಂಗಾರು

ವಂಳಿಯಿಂದಲಾದರೂ ಒಳ್ಳೆಯ ಬೆಳೆ ಬಂದರೆ ಜನರಿಗೆ ಸ್ವಲ್ಪ ಸಮಾಧಾನವಾಗುತ್ತದೆ. ಜುಲೈ ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ ನನ್ನ ಬದು ಅನುಭವದಲ್ಲಿ ಹೇಳುವುದಾದರೆ ರಾಗಿಯ ಬೆಲೆ ಒಂದು ಕೆ.ಜಿ.ಗೆ ಒಂದು ರೂಪಾಯಿ ೮೦ ಪೈ. ಗೆ ಹೋಗಿತ್ತು. ನಾನು ಇಡೀ ಹಾಸನ ಜಿಲ್ಲೆಯನ್ನು ಪ್ರವಾಸಮಾಡಿ ಬಂದ ಒಂದು ಅನುಭವದಿಂದ ಇದ ನ್ನಲ್ಲಾ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಒಂದೊಂದು ಸಬ್ ಡಿವಿಜನ್‌ನಲ್ಲಿ ೧೦ ಸಾವಿರದಿಂದ ೧೪ ಸಾವಿರದವರೆಗೆ ಜೂನ್ ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ ಖರ್ಚು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಇನ್‌ಕ್ಯೂರಿಂಗ್ ಮೇನ್‌ಟೆನೆನ್ಸ್ ಸ್ಪಾಫ್ ಅಷ್ಟು ಖರ್ಚು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಇದರ ಜೊತೆಗೆ ಎಷ್ಟು ಹಣವನ್ನು ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಖರ್ಚುಮಾಡಲು ಜುಲೈ ತಿಂಗಳಿಗಾಗಿ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೀರಿ ಎಂಬ ಬಗ್ಗೆ ತಾವು ತಾರೀಖುವಾರು ವಿವರಗಳನ್ನು ಕೊಡಬೇಕು. ಮಾನ್ಯ ಅರ್ಥಸಚಿವರು ಹಣಕಾಸಿನ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ಹೆತೋಟಿತರುವ ಸದಾಶಯವನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಎಲ್ಲ ರೀತಿಯ ಕೆಲಸವನ್ನು ನಾಮಿನಲ್ ರೋಲ್ ಮುಖಾಂತರ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ತಿಳಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಮಾನ್ಯ ಚಿನ್ನ ಬಸಪ್ಪನವರು ಆ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಪ್ರವಾಸ ಮಾಡಿದಾಗ ಒಂದು ವಿಧಿನಿಯಮವನ್ನು ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಅಧಿಕಾರಿ ಗಳಿಗೆ ವಿಧಿಸಿದರು. ಏನೆಂದರೆ, ಒಬ್ಬ ಅಸಿಸ್ಟೆಂಟ್ ಇಂಜಿನಿಯರ್ ಒಂದು ತಿಂಗಳಿಗೆ ೬ ಸಾವಿರರೂಪಾಯಿ ಗಳಿಗಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ಹಣವನ್ನು ಖರ್ಚುಮಾಡಬಾರವು ಎಂದು. ಇವರಿಂದ ಅವರು ಪ್ರವಾಸ ಬರುವುದಕ್ಕೆ ಮೊದಲು ನಡೆಯುತ್ತಿದ್ದ ಒಂದೆಡೆ ಲಿಫ್ಟ್ ಇರಿಗೇಷನ್ ಕೆಲಸಗಳಿಗೂ ಅಡ್ಡಿ ಬಂತು. ಎನ್. ಆರ್. ಮೂಲಕ ಕೆಲಸಮಾಡಿದರೆ ಸರಿಯಾಗಿ ಕೂಲಿ ಕೊಡುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು ಕೆಲಸಗಾರರೇ ಮುಂದೆ ಬರುತ್ತಿಲ್ಲ. ನಮ್ಮ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಒಂದು ಕಟುಅನುಭವವನ್ನು ಹೇಳಬೇಕೆಂದರೆ ಕೆಲವು ಕೆಲಸಗಾರರು ಕೂಲಿ ಬಾಕಿಪಡೆಯಲು ೩.೪ ದಿವಸಗಳವರೆಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ಕಛೇರಿಯ ಮುಂದೆ ಕಾದು ಕೂಡಿದ್ದರು. ಅವರು ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿರುವುದೇ ೬-೭ ಜನರನ್ನು ಅವರಿಗೂ ಸಹ ಸರಿಯಾಗಿ ಕೂಲಿ ಕೊಡುತ್ತಿಲ್ಲ. ಮಾನ್ಯ ಅರ್ಥ ಸಚಿವರು ಆ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಪ್ರವಾಸಮಾಡಿ ಬಂದಮೇಲೆ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿಯೂ ಒಂದೇ ರಡು ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭಮಾಡಲು ಅನುಮತಿ ಕೊಟ್ಟರು ಆದರೆ ಆ ಕೆಲಸಗಳು ಸಹ ಇಂದು ಹೋಗಿವೆ. ಕಾಕತಾಳೀಯ ನ್ಯಾಯವೋ ಎಂಬಂತೆ ಮಳೆ ಪ್ರಾರಂಭವಾಯಿತು. ನಾನು ಮಾನ್ಯ ಅರ್ಥಿಕ ಮಂತ್ರಿಗಳನ್ನು ಆ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಭೇಟಿ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಪ್ರಯತ್ನಮಾಡಿದೆ. ಆದರೆ ಬಿಸಾಪುರದ ಸಮ್ಮೇಳನಕ್ಕೆ ಹೋಗಿದ್ದರು. ಇಂದು ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಕೆಲಸವೂ ಸಹ ಎನ್.ಆರ್. ಮುಖಾಂತರವೇ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ. ಇದರಿಂದ ನೂರು ಜನರು ಕೆಲಸಮಾಡುವಕಡೆ ಹತ್ತು ಜನರು ಸಹ ಮುಂದೆ ಬರುತ್ತಿಲ್ಲ. ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಕಾಲಕ್ಕೆ ಸರಿಯಾಗಿ ಕೂಲಿ ಕೊಡುತ್ತೇವೆ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಬನ್ನ ಎಂದು ಟಾಂ ಟಾಂ ಹೊಡೆದಿದ್ದರು. ಆದರೂ ಜನರು ಮುಂದೆ ಬರುತ್ತಿಲ್ಲ. ಆ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡಲು ಬೇಕಾದ ಗುದ್ದಲಿ, ಪಿಕ್‌ಅಪ್ ಮುಂತಾದುವನ್ನು ಗುಲ್ಬರ್ಗದಿಂದ ತರಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಅವುಗಳೆಲ್ಲಾ ಪೋಟಾಷ್. ಅವುಗಳನ್ನು ಅಲ್ಲಿಂದ ತರಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಟ್ರಾನ್ಸ್‌ಪೋರ್ಟ್‌ಗಾಗಿ ೪೬ ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳು ಖರ್ಚಾಗಿದೆ. ಅವುಗಳನ್ನು ಇನ್ನೂ ಉಪಯೋಗಮಾಡಿದ್ದು. ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಹಿಂದೆ ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟರ್ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದ ಏದು ಒಂದು ಸಲ ಹೇಳಿದ್ದರು. ಆದಕಾರಣ ಈ ಬಗ್ಗೆ ಅಪರ ಅನುಭವ ಏನು ಎಂಬುದನ್ನು ಹೇಳಬೇಕು. ಎನ್.ಆರ್. ಮುಖಾಂತರ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿಸಿಹರೆ ಕೆಲಸಮಾಡಲು ಜನರು ಬರುತ್ತಿಲ್ಲ?

ಶ್ರೀ ಡಿ. ದೇವರಾಜ ಅರಸ್.—ಏಕೆ?

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಡಿ. ದೇವೇಗೌಡ.—ಪೇಮೆಂಟ್ ಆಗುವುದು ನಿಧಾನ ಎಂದು ಜನರು ಬರುತ್ತಿಲ್ಲ. ಜೊತೆಗೆ ಈ ಲೆಟರ್ ಆಫ್ ಕ್ರೆಡಿಟ್‌ನ ಒಂದು ಅವಾಂತರ ಬೇರೆ. ಮಿತಿಗಿತ ಜಾಸ್ತಿ ಹಣವನ್ನು ಖರ್ಚು ಮಾಡುವಂತಿಲ್ಲ. ಇದರ ಜೊತೆಗೆ ನಮ್ಮ ಹಾಸನ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ನಡೆದ ಒಂದು ಅಪಮಹಾರದಿಂದ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಹೆಚ್ಚು ಹಣ ಖರ್ಚುಮಾಡಲು ಹಿಂಸೆಯಿಂದ ನೋಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಮಾನ್ಯ ಅರ್ಥಿಕ ಸಚಿ ವರಿಗೆ ಣಣಕಾಸಿನ ವಪಯದ್ದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಬಿಗಿ ನೀತಿಯನ್ನು ತರಬೇಕೆಂಬ ಸುದ್ದಿಯೇ ಇರಬಹುದು ಆದರೆ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಕೆಲಸವನ್ನೂ ಎನ್.ಆರ್. ಮೂಲಕವೇ ಮಾಡಿಸಲು ಕಾರಣವೇನು? ಅಲ್ಲಿ ತಮ್ಮ ಜಿಲ್ಲೆ ಯವರೇ ಆದ ಶ್ರೀ ಬೋರೇಗೌಡರು ಎಕ್ಸಿಕ್ಯೂಟಿವ್ ಇಂಜಿನಿಯರ್ ಆಗಿದ್ದಾರೆ. ಇರಿಗೇಷನ್ ವರ್ಕ್ಸ್ ೬೪ ಫ್ಯಾಮಿನ್ ವರ್ಕ್ಸ್ ಮುಂತಾದ ಕೆಲಸಗಳಲ್ಲಿ ಹಣ ದುರುಪಯೋಗವಾಗುವ ಬಾಬಿತ್ರೆ ಇಲ್ಲ ಆದರೂ ಈ ಕ್ರಮವನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತರಲು ಕಾರಣವೇನು?

ಶ್ರೀ ಡಿ. ದೇವರಾಜ ಅರಸ್.—ಇದನ್ನು ಇನ್‌ಸಿಕ್ವಿ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಕಾರಣವೇನೆಂದರೆ ಕಳೆದ ಸಲ ಬಾಗಲ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದ ಕೆಲವು ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಬಂದಾಗ ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟರ್ ಮೂಲಕ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿಸಿದ್ದರಿಂದ ಹಣ ಸರಿಯಾಗಿ ಜನರಿಗೆ ಮುಟ್ಟಿಲ್ಲ ಕೆಲಸ ಸರಿಯಾಗಿ ಆಗಲಿಲ್ಲ ಎಂಬ ದೂರು ಬಂತು ಅದು ಕಮಿಷನ್ ಗೊತ್ತಿರಬಹುದು. ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಪೀಸ್ ವರ್ಕ್ಸ್ ಮುಖಾಂತರ ಮತ್ತು ಎನ್.ಆರ್. ಮುಖಾಂತರ ಕೆಲಸ ಒದಗಿಸುವುದು ಒಳ್ಳೆಯದಾದ್ದು ಈ ಸಿಕ್ಕವನ್ನು ಅಡಾಪ್ಟ್ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಇದರಿಂದ ಜನರಿಗೆ ನೇರವಾಗಿ ಕೂಲಿ ಸಿಗುತ್ತದೆ. ಅವರೂ ಸಹ ಸಂತೋಷದಿಂದ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಬರುತ್ತಾರೆಂದು ಇದನ್ನು ಮಾಡಿರುವುದು.

(ಶ್ರೀ ಡಿ. ದೇವರಾಜ್ ಅರಸ್)

ಇದಕ್ಕೆ ಮೊದಲು ಮೈನರ್ ವರ್ಕ್ಸ್ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕಾದರೆ ಅದಕ್ಕೆ ಎಸ್ಪೀಮೇಟ್ ತಯಾರುಮಾಡಿ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಕಳಿಸಬೇಕಿತ್ತು. ಅದನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ಒಪ್ಪಿದಮೇಲೆ ಟೆಂಡರ್ ಕರೆದು ಕೆಲಸಮಾಡಿಸಲಾಗುತ್ತಿತ್ತು. ಆದರೆ ಈ ಸಲ ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟ್ ಕೊಡುವುದು ಬೇಕೆಂದು ಸರ್ಕಾರ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಪಟ್ಟಿದೆ. ಸ್ಥಳದ ಜನರಿಗೆ ಈಗಿನ ಕ್ರಮದಿಂದ ಕೆಲಸ ಸಿಗುತ್ತಿದೆ. ಸಣ್ಣ ಪುಟ್ಟ ಕೆರೆ ರಿವೇರಿ ಕೆಲಸ ಸ್ಲೂಯಿಜ್ ವರ್ಕ್ಸ್ ಮಿಷನರಿ ವರ್ಕ್ಸ್, ಮೇಜ್ ನ ಕೆಲಸ, ಕಲ್ಲು ಹೊಡೆಯುವ ಕೆಲಸ ಮುಂತಾದ ಸಣ್ಣ ಪುಟ್ಟ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಎನ್.ಆರ್. ಮಂಟ್ರಾಂತ್ರ ಮಾಡಿಸಿದರೆ ಸ್ಥಳದ ಜನರಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಕೆಲಸ ಸಿಗುತ್ತದೆಂದು ಈ ರೀತಿ ಮಾಡಿರುವುದು ಅಷ್ಟೆ. ಈ ಒಂದು ಕ್ರಮ ಸರಿಯೇ ಅಥವಾ ಮೊದಲಿನ ಕ್ರಮವೇ ಸರಿಯಾಗಿತ್ತೇ ಎಂಬುದರ ಬಗ್ಗೆ ತಮ್ಮ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಕೊಡಿ. ಈಗ ಪೀಸ್ ವರ್ಕ್ಸ್ ಎಂದು ಒಂದಿದೆ ಎಸ್.ಆರ್. ಎಂದು ಇನ್ನೊಂದಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಎಸ್. ವೀರಪ್ಪಗೌಡ.—ಹೆಚ್ಚಿಟ್ಟು ಹೊತ್ತಿಸುವುದು.

ಶ್ರೀ ಡಿ. ದೇವರಾಜ ಅರಸ್.—ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಶೇಕಡಾ 2½ ಜನರು ಅಂತಹವರೇ ಇದ್ದಾರೆ. ಏನು ಮಾತನಾಡುವುದಕ್ಕಾಗುತ್ತದೆ? ಸಾಧ್ಯವಾದಷ್ಟು ಹೆಚ್ಚು ಜನರಿಗೆ ಮತ್ತು ಸ್ಥಳದ ಜನರಿಗೆ ಕೂಲಿ ಕೆಲಸ ಸಿಗಲಿ ಎಂದು ಈ ಕ್ರಮವನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತರಲಾಗಿದೆ.

(DEPUTY SPEAKER IN THE CHAIR)

ನಮ್ಮದು ಏನು ಉದ್ದೇಶವೋ ತಮ್ಮದೂ ಕೂಡ ಅದೇ ಉದ್ದೇಶ. ಪೀಸ್‌ವರ್ಕ್ ಮೇಲಾದರೂ ಮಾಡಿಸಬಹುದು, ಎನ್. ಆರ್. ಸಿಸ್ಟಂ ಮೇಲಾದರೂ ಮಾಡಿಸಬಹುದು- ನಮ್ಮ ಉದ್ದೇಶ ಇದಕ್ಕೆ ಖರ್ಚು ಮಾಡತಕ್ಕಂಥ ಹಣ ನೇರವಾಗಿ ಕೆಲಸಗಾರರಿಗೆ ಹೋಗಬೇಕು ಎಂದು ಹೋದಸಲ ನಾನು ಗುಲ್ಬರ್ಗ, ಬಿಜಾಪುರಕ್ಕೆ ಹೋಗಿದ್ದೆ. ಅಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದ್ದನ್ನು ನೋಡಿದೆ. ಈಗ ಅವರು ಸಂತೋಷ ವಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಯಾವ ಕೆಲಸ ಒಳ್ಳೆಯದೋ ಅದನ್ನು ಮಾಡೋಣ.

SRI H. M. CHANNABASAPPA.— There is nothing to prevent the local officer. ಪೀಸ್‌ವರ್ಕ್ ಮೇಲಾದರೂ ಮಾಡಿಸಬಹುದು ಅಥವಾ ಎನ್. ಆರ್. ಸಿಸ್ಟಂ ಮೇಲಾದರೂ ಮಾಡಿಸಬಹುದು. ಇವೆರಡಕ್ಕೂ ಅವಕಾಶ ಇದೆ- ೧೦ ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿ ಮೇಲ್ಪಟ್ಟು ಇರತಕ್ಕಂಥ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಟೆಂಡರ್ ಕರೆಯಬೇಕು ಅಂತ ಇದೆ. As the Chief Minister said, there is nothing to prevent the local officer from getting those works done as stated above.

ಶ್ರೀ ಹೆಚ್. ಡಿ ದೇವೇಗೌಡ — ಪಿ.ಡಬ್ಲ್ಯೂ.ಡಿ. ಕೋಡ್‌ನಲ್ಲಿರತಕ್ಕಂಥ ನಿಯಮಾವಳಿಗಳನ್ನೂ ಕೂಡ ನಾನು ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ. ಎನ್. ಆರ್. ಸಿಸ್ಟಂನಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿಸಿದರೂ ಕೂಡ ಯಾರು ಆಳ ಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಿಕೊಡುತ್ತಾರೋ ಅವರಿಗೆ ೧೦ ಪರ್ಸೆಂಟ್ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಾವಿಷನ್ ಇದೆ. ನೀವು ಓರ ಫ್ಯಾಮಿನ್‌ನಲ್ಲಿ ಇರತಕ್ಕಂತಹ ಹಣವನ್ನು ಖರ್ಚು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಇನ್ನೂ ಹೋಗಿಲ್ಲ. ನಾನು ಮಾನ್ಯ ಹಣ ಕಾಸಿನ ಮಂತ್ರಿಗಳನ್ನು ಒಂದೊಂದಾಗಿ ಕೆಲಸ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಿರಿ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ. ಬೇರೆ ಕೆಲಸದಲ್ಲಿ ಇರು ವಂಥ ಹಣವನ್ನು ಸ್ವಲ್ಪ ಇದಕ್ಕೆ ಡೈವರ್ಡ್ ಮಾಡಿ ಓಳಿರ ಫ್ಯಾಮಿನ್‌ನಲ್ಲಿ ಈ ಕೆಲಸವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಿರಿ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ. ಈ ಹೌಸ್‌ನಲ್ಲಿ ಹೀಗೆ ಮಾಡಿರಿ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ. ಈ ಮಾತನ್ನು ಹೇಳಿದರೆ ನಾನು ಸರ್ಕಾರದ ಮೇಲೆ ದೂರು ಹೊರಿಸಬೇಕು ಎನ್ನುವ ವಾದ ನನ್ನದು ಅಲ್ಲ.

SRI M.Y. GHORPADE.— There are two things one normal budget and another extra budget. We have given 40 lakhs of rupees more than the normal letter of credit. Out of Rs. 40 lakhs, Rs. 25 lakhs for minor irrigation and Rs. 15 lakhs for drinking water supply schemes. If still more people need work, the wages of those extra people will have to be given according to "64 famine". In July there was failure of rains; but afterwards rains have come. So, I do not think that large number

of people have come for the work. All those who want relief work will be given and are being given.

ಶ್ರೀ ಹೆಚ್. ಡಿ. ದೇವೇಗೌಡ. — ತಾವು ಏನು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೀರಿ ನಾನು ಅದನ್ನೇ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಓಳಿ ಫ್ಯಾಮಿನ್‌ನಲ್ಲಿ ಏನು ಹಣ ಖರ್ಚು ಮಾಡಬೇಕೋ ಅದನ್ನು ಇನ್ನೂ ರೀಚ್ ಆಗಿಲ್ಲ. ಸರ್ಕಾರದವರ ತೊಂದರೆ ಏನು ಇದೆ ಎನ್ನುವುದು ನನಗೆ ಗೊತ್ತಿದೆ. ಅವರು ಬೇರೆ ಕೆಲಸದಲ್ಲಿ ಇರುವಂಥ ಹಣವನ್ನು ಇದಕ್ಕೆ ಸ್ವಲ್ಪ ಡೈವರ್ಸ್ ಮಾಡಿ ಕೆಲಸ ತೆಗೆದುಕೊಂಡರೆ ಸಾಕು. ನಿಮಗೆ ಎಷ್ಟು ಸಾಧ್ಯ ಇದೆ ಅಷ್ಟು ಹಣ ವನ್ನು ಡೈವರ್ಸ್ ಮಾಡಿ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಆಯಾಯ ಪ್ರದೇಶಗಳಿಗೆ ಬಡ್ಡೆಟ್‌ನಲ್ಲಿರತಕ್ಕಂಥ ಹಣ ವನ್ನು ಖರ್ಚು ಮಾಡಿರಿ ಎಂದು ಹೇಳಿದೆ. ಆರೀತಿ ಖರ್ಚು ಮಾಡದೇ ಇದ್ದು ದರಿಂದ ಗುಲ್ಬರ್ಗ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಯಾವ ಮಟ್ಟಕ್ಕೆ ಹೋಯಿತು ಎನ್ನುವುದನ್ನು ನಾನು ಕಣ್ಣಾರೆ ನೋಡಿಕೊಂಡು ಬಂದಿದ್ದೇನೆ. ನಾನು ಹೇಳುವುದು ಒಂದೊಂದು ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ೫೦-೫೦ ಕೆಲಸ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಿರಿ ಎಂದು, ಓಳಿ ಫ್ಯಾಮಿನ್‌ನಲ್ಲಿ ಒಂದಷ್ಟು ಕೆಲಸ, ಬಡ್ಡೆಟ್ ವರ್ಕ್‌ನಲ್ಲಿ ಒಂದಷ್ಟು ಕೆಲಸ, ರೋಡ್ ವರ್ಕ್‌ನಲ್ಲಿ ಒಂದಷ್ಟು ಕೆಲಸ ತೆಗೆದು ಕೊಳ್ಳಿರಿ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದೆ. ಕೆಲವು ಕಡೆ ಕೆಲಸ ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡಿದರು. ಮತ್ತೆ ಅದನ್ನು ಅಷ್ಟರಲ್ಲೇ ಕೈ ಬಿಟ್ಟರು. ಜೇಫ್ ಇಂಜಿನಿಯರ್‌ಗೆ ಹೇಳಿದ್ದಕ್ಕೆ ಸ್ವಲ್ಪ ಹಣವನ್ನು ಇದಕ್ಕೆ ರಿಲೀಸ್ ಮಾಡಿರಿ ಎಂದು ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಹೇಳಿದ್ದೇವೆ ಅವರು ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ಇದಕ್ಕೆ ಸ್ವಲ್ಪ ಹಣವನ್ನು ರಿಲೀಸ್ ಮಾಡಿದರೆ ಅವರು ಲೋಕಲ್ ಆಗಿ ಲೇಬರ್ಸ್‌ನ್ನು ಅಪಾಯಿಂಟ್ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. ಈ ಒಂದು ಪ್ರಾಬಲ್ಯವೇ ಬರುವುದಿಲ್ಲ. So far as normal grants are concerned, the Government has not taken any action, why do you put all the obstacles when the Finance Minister comes to your rescue? ನಾನು ಒಂದು ವಿಷಯ ವನ್ನು ನಿಮ್ಮ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರುತ್ತೇನೆ. ನೀವು ಪೀಸ್ ವರ್ಕ್‌ನಲ್ಲಾದರೂ ಮಾಡಿಸಿ ಅಥವಾ ಯಾರಿಗಾದರೂ ಕೊಟ್ಟುಕೊಳ್ಳಿ ಅಥವಾ ಒಂದು ಉರಿನಲ್ಲಿರತಕ್ಕಂಥ ಯಾವನಾದರೂ ಒಬ್ಬ ರೈತನನ್ನು ಕರೆದು ಪೀಸ್ ವರ್ಕ್‌ಮೇಲೆ ಮಾಡಿಸಿ ದುಡ್ಡು ಕೊಡಿರಿ.

SRI H. M. CHANNABASAPPA. — I quite appreciate the point that you have made. Instructions have been issued to the officers to do the work either under nominal roll or by piece work. According to P.W.D. Code they have to carry out the work—that was the instruction given by us.

ಶ್ರೀ ಹೆಚ್. ಡಿ. ದೇವೇಗೌಡ. — ಮೊದಲೇ ತಾವು ಈ ಮಾತು ಹೇಳಿದ್ದರೆ ನಾನು ಇಷ್ಟು ಹೊತ್ತು ಮಾತನಾಡಬೇಕಾದಿರಲಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಡಿ. ದೇವರಾಜ ಆರಸ್. — ತಾವು ಬನ್ನಿ ಆಫೀಸರ್ಸ್‌ನ್ನು ಕರೆಸುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಹೆಚ್. ಡಿ. ದೇವೇಗೌಡ. — ಈಗ ಸ್ವಲ್ಪ ದಿವಸದ ಹಿಂದೆ ಹಾಸನದಲ್ಲಿ ಏನು ಒಂದು ಇಂ ಡೆಂಟ್ ನಡೆಯಿತೋ ಅಲ್ಲಿಂದೀಚೆಗೆ ಆಫೀಸರ್ಸ್‌ ಎಲ್ಲರೂ ಹುಷಾರಾಗಿದ್ದಾರೆ ನೀವು ಈ ಬಗ್ಗೆ ಏನೂ ಕಾಳಜಿ ಮಾಡಬೇಕಿಲ್ಲ. ನಿಮ್ಮ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಹುಷಾರಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಹೋಗುತ್ತಾರೆ. ಈಗ ನಾನು ಕೇಳುವುದು ಇಷ್ಟು ಹೋಗಿದರೂ ಈ ಸೆಕ್ಷನ್ ಇನ್ನು ೧೫ ದಿವಸ ನಡೆಯುತ್ತೆ. ಅದರೊಳಗೆ ಒಂದು ಲೇಬರ್ ರಿಪೋರ್ಟ್ ತರಿಸಿಕೊಡಿ. ನಾನು ಇಷ್ಟಕ್ಕೆ ನನ್ನ ಮಾತನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸುತ್ತೇನೆ. ಮೊದಲೇ ಸರ್ಕಾರ ಈ ರೀತಿ ಆದೇಶ ಕೊಟ್ಟಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದರೆ ನಾನು ಹೆಚ್ಚು ಮಾತನಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಹೋಗುತ್ತಿರ ಲಿಲ್ಲ.

ಇನ್ನು ಆಹಾರದ ವಿತರಣೆ ವಿಷಯ ಹೇಳುವುದಾದರೆ ನನ್ನ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ಅಷ್ಟೊಂದು ಸಮಸ್ಯೆ ಇಲ್ಲದೆ ಹೋದರೂ ಕೂಡ ಸರ್ಕಾರದವರು ಈ ಬಗ್ಗೆ ಕೆಲವು ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಸಾಕಷ್ಟು ಶ್ರದ್ಧೆ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು ಕೆಲಸ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ಯಾವ ರೀತಿಯಾಗಿಯೂ ಆಪತ್ತುಂಟಾಗದಂತೆ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಒಂದು ಉದಾಹರಣೆ ಹೇಳುವುದಾದರೆ ಈಗ ಎರಡು ವಾರದ ಹಿಂದೆ ರಾಗಿ ಒಂದು ಕಿ.ಜಿ ಗೆ ೧-೮೦ ಮೈಸೆ ಇದ್ದುದು ಮಾನ್ಯ ಹಣಕಾಸಿನ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಆ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಬರುವುದರೊಳಗೆ ೧-೫೫ ಮೈಸೆಗೆ ಇಳಿಯಿತು. ನಾನೂ ಕೂಡ ಒಂದು ಟೆಲಿಗ್ರಾಂ ಅವರಿಗೆ ಕಳುಹಿಸಿಕೊಟ್ಟಿದ್ದೆ. ಸರ್ಕಾರದವರೂ ಕೂಡ ಕೆಲವು ಕ್ವಿಂಟಾಲ್ ರಾಗಿ ಮತ್ತು ಕೆಲವು ಕ್ವಿಂಟಾಲ್ ಮೈಲೋ ಕಳುಹಿಸಿಕೊಟ್ಟರು. ಅವರು ಆ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಬರುವುದರೊಳಗೆ ಈ ರೀತಿ ಇಳಿಯುವುದಕ್ಕೆ ಕಾರಣ ಏನು?

(ಶ್ರೀ ಹೆಚ್. ಡಿ. ದೇವೇಗೌಡ)

ಇವತ್ತಿನ ದೇಶದ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಗಮನದಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಮಾಡಬೇಕಾದ ಒಂದು ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ದೃಷ್ಟಿಯಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಕೆಲಸಮಾಡಿದರೆ ಒಳ್ಳೆಯದು. ಮುಂಗಾರು ಮಳೆ ಮತ್ತು ಬೆಳೆ ವಿಫಲವಾಗಿರುವುದರಿಂದ ನಮಗೆ ಕಷ್ಟವಾಗಿದೆ. ಈ ಸಮಸ್ಯೆಯನ್ನು ಪರಿಹರಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾದರೆ ಅಲ್ಲಿಯ ಜನರಿಗೆ ಮತ್ತು ಆ ಭಾಗದ ಕೆಲಸಕಾರ್ಯಗಳಿಗೆ ಸಾಕಷ್ಟು ಹಣ ಒದಗಿಸಿ ಅದಕ್ಕೆ ಸಮೃದ್ಧಿ ನೀಡುವುದು, ಕೆಲವು ಕಡೆ ಹಣ ನಿಕ್ಷೇಪಿಸಿದರೆ ಅದರಿಂದ ಅಲ್ಲಿನ ಜನರ ಸ್ಥಿತಿ ಚಿಂತಾಜನಕವಾಗಿದೆ, ಹಿಂದೆ ಬಿಜಾಪುರ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಬೆಳೆ ಹೋಯಿತು ಎಂದಾಗ ನಮಗೆ ಏನೇ ತೊಂದರೆ ಇದ್ದರೂ ಸಹಿತ ಮೊದಲು ಅವರಿಗೆ ಸಹಾಯಮಾಡಬೇಕೆಂದು, ನಾವೆಲ್ಲರೂ ಸೇರಿ ಒಕ್ಕೂಡಲಿನಿಂದ ಹೇಳಿದ್ದೇವೆ. ಮುಂದೆ ಏನಾದರೂ ಮಳೆ ಬಂದರೆ ಕಾರ್ ಫಸಲನ್ನು ಇಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯ. ನಾಳೆ ಕೆಲವುಕಡೆ ನಾಟಿ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಇವರಿಗೆ ಇನ್ನು ಮೂರೂ ತಿಂಗಳು ಸರಿಯಾದ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಬೇಕು, ಹಿಂಗಾರು ಮಳೆ ಬಂದರೆ ಆ ಭಾಗದ ಜನರ ಸ್ಥಿತಿ ಉತ್ತಮಗೊಳ್ಳುತ್ತದೆ. ಮತ್ತೊಂದು ವಿಷಯ ಇವೊತ್ತು ಪುನಃ ಬಡ್ಡೆ ಟೆಡ್ ವರ್ಕ್ ಮಾಡುತ್ತೇವೆಂದು ಆ ಭಾಗದ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸಕೂಡದು. ಏಕೆಂದರೆ ಎಲ್ಲೆಲ್ಲೂ ಖರ್ಚು ಮಾಡಿ ಪೂಡಾರಿಗಳಿಗೆ ಹಣ ಸಿಗಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಹೇಳುವವನಲ್ಲ. ಆದುದರಿಂದ ಇವೊತ್ತು ಏನು ಎಸಗಬೇಕು ತಯಾರಾಗುತ್ತಿದೆ ಅನರ ಪ್ರಕಾರ ೨-೩ ಬಡ್ಡೆ ಟೆಡ್ ವರ್ಕ್ ಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದರೆ ಸಾಲದು. ನಾನು ಮೊದಲೇ ಹೇಳಿದಹಾಗೆ ಎಲ್ಲೆಲ್ಲಿ ಮಳೆ ಬೆಳೆಗಳು ಇಲ್ಲ ಅಲ್ಲಿನ ಕೆಲಸಕಾರ್ಯಗಳಿಗೆ ಅದೃಶ್ಯ ಕೊಡಿಯೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಮನಸ್ಸಿಗೆ ಬಂದ ಹಾಗೆ ಖರ್ಚುಮಾಡಿ ಎಂದು ಹೇಳುವುದಿಲ್ಲ ಎಲ್ಲಿ ಪ್ರೊಡಕ್ಷನ್ ಹೆಚ್ಚು ಬರುತ್ತದೆ, ಎಲ್ಲಿ ಉಪಯುಕ್ತವಾಗಿ ಖರ್ಚುಮಾಡಬೇಕೋ ಅಲ್ಲಿಮಾಡಿ ಈ ಒಂದು ಸಲಹೆಯನ್ನು ಸ್ವೀಕಾರಮಾಡಬೇಕು. ಬರೀ ಒಂದು ಬಡ್ಡೆ ಟೆಡ್ ವರ್ಕ್ ಮಾತ್ರ ಮಾಡುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳಿದರೆ ಸಾಲದು. ಲಿಫ್ಟ್ ಇರಿಗೇಷನ್ ಮತ್ತು ವೈನರ್ ಇರಿಗೇಷನ್ ಕೆಲಸವನ್ನು ಮಂಜೂರು ಮಾಡಿ ಅದರಿಂದ ಬಡ ಜನರಿಗೆ ಸಹಾಯವಾಗುವಂತೆ ಇದನ್ನು ಮಾಡಿ ಎಂದು ನಾನು ತಿಳಿಸಲಿಕ್ಕೆ ಇಚ್ಛೆ ಪಡುತ್ತೇನೆ. ಅನಾವೃಷ್ಟಿಗೆ ಈಡಾಗಿರುವ ಹಳೆ ಮೈಸೂರು ಬಹು ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಕೆಲವು ಜಿಲ್ಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಸ್ವಲ್ಪ, ಮಳೆಬೆಳೆ ಆಗಿರಬಹುದು, ಈ ಒಂದು ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಅವಲೋಕನಮಾಡಿದರೆ ಅಲ್ಲಿ ರಿಗ್ಸ್ ಕಳುಹಿಸಿ ಬೋರ್‌ವೆಲ್ಸ್ ಹಾಕಿಸಿದರೆ. ಅದಕ್ಕೆ ಹಾಕಿದ ಪಂಪು ಒಂದು ವಾರದಲ್ಲೇ ಕೆಟ್ಟು ಹೋಗುತ್ತದೆ, ಕೆಲಸ ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ, ಸರ್ಕಾರದ ಪಟ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಕೆಲವಾರು ಊರುಗಳಿಗೆ ರಿಗ್ಸ್ ಕಳುಹಿಸಿದ್ದೇವೆ ಬೋರ್‌ವೆಲ್ಸ್ ಹಾಕಿದ್ದೇವೆ ಎಂದುವರೆದಿ ಇರುತ್ತದೆ ಆದರೆ ಅದರಿಂದ ಜಾಸ್ತಿ ಸಹಾಯವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಕೆಲವುಕಡೆ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಏನಾಗಿದೆಯೆಂದರೆ ನೀರು ಇದೆ. ಹ್ಯಾಂಡ್ ಪಂಪ್ ಹಾಕಿದಾರೆ ಅದು ಕೆಲಸಮಾಡುತ್ತಿಲ್ಲ, ಅದರಿಂದ ಕೂಡ ರೈತನಿಗೆ ಉಪಯೋಗವಾಗಿಲ್ಲ. ಇನ್ನು ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ೨೩ ಹಳ್ಳಿಗಳು ಅತಿವೃಷ್ಟಿಗೆ ತುತ್ತಾಗಿರುವೆ ಎಂದು ಸರ್ಕಾರಿ ರಿಪೋರ್ಟ್ ಇದೆ ಅಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚು ಮಳೆ ಕೂಡ ಆಗಿದೆ. ದಕ್ಷಿಣಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲೆ ಇವೊತ್ತು ನಾನು ನೋಡಿಕೊಂಡು ಬಂದಿಲ್ಲ. ಸರ್ಕಾರ ಕೊಟ್ಟಿರತಕ್ಕ ಅಂಕಿಅಂಶಗಳು ಏನು ಇದೆ ಅದನ್ನೂ ಮಾನ್ಯ ರೆವಿನ್ಯೂ ಸಚಿವರ ಪರವಾಗಿ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಸಿದ್ದವೀರಪ್ಪನವರು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಅದನ್ನು ಎಷ್ಟರವೆಟ್ಟಿಗೆ ಕಾರ್ಯಗತ ಮಾಡಬಹುದು ಎಂಬುದನ್ನು ನಾನು ಈ ವಾರದಲ್ಲಿ ಪ್ರವಾಸಮಾಡಿಕೊಂಡು ಬಂದು ನನ್ನ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ಕಳೆದ ೨೬ನೇ ತಾರೀಖು ಸುಮಾರು ೨೫ ಇಂಚು ಮಳೆ ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಬಿದ್ದು ಬಹಳ ಮಿತಿಮೀರಿದ ಪ್ರವಾಹದ ಪರಿಣಾಮವಾಗಿ ಜನರ ಆಸ್ತಿಪಾಸ್ತಿಗಳು, ಮನೆಮಠಗಳು ಕೊಚ್ಚಿ ಹೋಗಿವೆ ಜೊತೆಗೆ ಅವರ ಸಲಕರಣೆಗಳು ಮನೆಯಲ್ಲಿದ್ದ ಅಹಾರಪದಾರ್ಥಗಳು ಕೂಡ ಕೊಚ್ಚಿ ಕೊಂಡು ಹೋಗಿವೆಯಂತೆ.

ಶ್ರೀ ಡಿ. ದೇವರಾಜ ಅರಸ್.— ಖಾಸಗಿ ಜನರು ಬಚ್ಚಿಟ್ಟಿದ್ದು ಹೋಯಿತು.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಡಿ. ದೇವೇಗೌಡ.— ಅದೇರಿತೆ ಸರ್ಕಾರದವರ ವಶದಲ್ಲಿದ್ದು ಹೊರಗೆ ತೆಗೆಯಲಿಕ್ಕೆ ಆಗದ ವಸ್ತುಧಾನ್ಯಗಳೂ ಕೂಡ ಕೊಚ್ಚಿ ಹೋಗಿ ಪ್ರಕೃತಿ ಅವರಿಗೆ ಬುದ್ಧಿ ಕಲಿಸಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಡಿ. ದೇವರಾಜ ಅರಸ್.— ನಾನು ಒಂದು ಸಾರಿ ಹೋಗಿದ್ದಾಗ ಖಾಸಗಿ ಗೋಡನ್‌ನಲ್ಲಿ ಬಚ್ಚಿಟ್ಟಿದ್ದು ಧಾನ್ಯವೆಲ್ಲಾ ನೀರಿನಲ್ಲಿ ಕೊಚ್ಚಿ ಹೋಯಿತು, ಹೊಳೆ ಬಂದಾಗ ಆ ಹೊಳೆಯಲ್ಲಿ ಮುಳುಗಿ ಹೋಗುತ್ತೇನೆ ಎನ್ನುವ ಪರಿಣಾನವಿಲ್ಲದೆ ಒಬ್ಬ ಮನುಷ್ಯ ದುಡ್ಡು ಒಡನೆ ಹೋಗಿಬಿಡುತ್ತದೆಂದು ಪಟ್ಟಿಗೆ ಹಿಡಿದುಕೊಂಡು ತಾನು ಮುಳುಗುವುದನ್ನೂ ಲೆಕ್ಕಿಸದೆ ಕೂತಿದ್ದನಂತೆ. ಆದರೆ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಬಂದು ಅವನನ್ನು ಒದಕಿಸಿದರಂತೆ. ಎಲ್ಲಾ ಜನರಿಗೆ ಏನು ಗಾಬರಿ ಎಂದರೆ ತಲೆಹೊಡೆದು ಬ್ಲಾಕ್‌ಮಾರ್ಕೆಟ್ ಮಾಡಿ ಸಂಪಾದಿಸಿದ್ದು ಕೊಚ್ಚಿ ಹೋಗುತ್ತದೆಂದು ಗಾಬರಿ.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಡಿ. ದೇವೇಗೌಡ :—ಕೊಟ್ಟಿ ಹೋಗಿರತಕ್ಕದ್ದು ಬಡವರ ಮನೆಗಳೂ ಸೇರಿ ಕೊಟ್ಟಿ ಹೋಗಿದೆ. ಬಡವರು ೨೫-೫೦ ಕೆ.ಜಿ. ಅಕ್ಕಿಯನ್ನು ಇಟ್ಟಿದ್ದರೂ ಅಗೂ ಹೋಗಿರುತ್ತದೆ. ಯಾರೂ ದರೂ ಶ್ರೀಮಂತರ ಸಾಮಾನು ಹೋಗಿದ್ದರೆ ಅದಕ್ಕೊಸ್ಕರ ನಾವು ವ್ಯಥೆಸಡುವುದು ಬೇಡ.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಡಿ. ದೇವೇಗೌಡ :—ಒಂದು ತರಹದಲ್ಲಿ ಶ್ರೀಮಂತರು ಎಷ್ಟು ಅಕ್ಕಿಯನ್ನು ಅಕ್ರಮವಾಗಿ ಇಟ್ಟಿದ್ದರೋ ಅದಕ್ಕೂ ಹಾಕಾಗಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಡಿ. ದೇವೇರಾಜ ಅರಸ್ :—ನೆರೆ ಹಾವಳಿಯಿಂದ ಶ್ರೀಮಂತರ ಹಾಗೂ ಬಡವರ ಅಂತರವನ್ನು ಒಂದು ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಕಡಿಮೆ ಮಾಡಿದಂತಾಯಿತು. ತಾವೇ ಹೇಳಿದ ಹಾಗೆ, ಸಮಾಜದಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಕಡು ಬಡವರ ಮಣ್ಣಿನ ಮನೆಗಳು, ಚಿಕ್ಕ ಚಿಕ್ಕ ಮನೆಗಳು ಹೊಳೆಪಕ್ಕದಲ್ಲಿ ಹಾಕಿಕೊಂಡಿರತಕ್ಕ ಮನೆಗಳು ಒಂದು ಕಡೆ ನೀರಿನಲ್ಲಿ ಮುಳುಗಿದ್ದರೆ, ಇನ್ನೊಂದು ಕಡೆ ದೊಡ್ಡದೊಡ್ಡ ಮನೆಗಳು ಕಡಿಮೆ ಬಿದ್ದು ಹೋಗಿವೆ.

ಮೊದಲನೆಯದಾಗಿ, ಆ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ವಾಲೆಂಟರಿ ಆರ್ಗನೈಸೇಷನ್ ಮಾಡಿರತಕ್ಕ ಕೆಲಸದ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದೆರಡು ಮಾತುಗಳನ್ನು ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಬಹುಶಃ ಸರ್ಕಾರದ ನೆರವು ಅವರಿಗೆ ತಲುಪುವುದಕ್ಕಿಂತ ಮುಂಚೆ ವಾಲೆಂಟರಿ ಆರ್ಗನೈಸೇಷನ್ ನವರು ಅಲ್ಲಿಗೆ ಹೋಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ನನಗೆ ವರದಿ ಬಂದಿದೆ. ನಾನು ಅಲ್ಲಿಗೆ ಹೋಗಿ ನೋಡಿಕೊಂಡು ಬಂದಿಲ್ಲ. ನಮ್ಮ ಪಕ್ಷದ ವತಿಯಿಂದ ಒಬ್ಬರು ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿ ಹೋಗಿ ನೋಡಿಕೊಂಡು ಬಂದಿದ್ದಾರೆ. ಉದಯಪಾಣಿ ಪತ್ರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಕಟವಾಗಿರುವುದನ್ನು ನಾನು ಓದಿದ್ದೇನೆ. ಅಲ್ಲಿ ವಾಲೆಂಟರಿ ಆರ್ಗನೈಸೇಷನ್ ನವರು ಬಹಳ ಉತ್ತಮವಾದುದಕ್ಕೆ ಕೆಲಸವನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ ಎನ್ನತಕ್ಕದ್ದನ್ನು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಅದು ತಪ್ಪಾಗಲಿಕ್ಕಿಲ್ಲ. ಅವರಿಗೆ ನಾವೆಲ್ಲರೂ ಈ ಸಭೆಯ ಮುಖೇನ ನಮ್ಮ ಮೆಚ್ಚಿಗೆಯನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ. ಬಹಳ ಜನ ಅವರಿಗೋಸ್ಕರ ಸಹಾಯಮಾಡಲು ಮುಂದೆ ಬಂದಿದ್ದಾರೆ ಅನೇಕ ಬ್ಯಾಂಕಿಂಗ್ ಸಂಸ್ಥೆಯವರು, ರೋಟರಿ ಸಂಸ್ಥೆಯವರು ವಿದ್ಯಾ ಸಂಸ್ಥೆಯವರು, ಜೂನಿಯರ್ ಚೇಂಬರ್ ಆಫ್ ಕಾಮರ್ಸ್ ಅವರು, ಇವೆಲ್ಲಾ ನೆರವು ನೀಡಲು ಮುಂದೆ ಬಂದಿದ್ದಾರೆ.

SRI D. DEVARAJ URS :—I am sorry, I am disturbing you. I have stated that all these voluntary organisations have come forward and they have done their best to help. But at the same time let us not have the impression that they came early and the Government came late. ಬಹುಶಃ ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್ ಆಫೀಸರ್ಸ್ ಅವರಿಗೂ ಮೊದಲೇ ಹೋಗಿರಬಹುದು. ಯಾವ ಕಾಲದಲ್ಲಿಯೂ ಯಾರೂ ಅವರಷ್ಟು ಚೆರುಕಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿರಲಿಕ್ಕಿಲ್ಲ. ಮೊಟ್ಟ ಮೊದಲಿಗೆ ಅವರು ಸರ್ಕಾರದ ವತಿಯಿಂದ ಆ ಜನಗಳಿಗೆ ಅಕ್ಕಿಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಡಿ. ದೇವೇಗೌಡ :—ಸರ್ಕಾರದ ವತಿಯಿಂದ ಐದು ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಮೊದಲು ಕನ್ಸ್ಟ್ರಕ್ಷನ್ ಮೆಂಟ್ ಹೋಗುವುದಕ್ಕಿಂತ ಮುಂಚೆ, ಅಲ್ಲಿನ ಲೋಕಲ್ ಇನ್ಸ್ಟಿಟ್ಯೂಷನ್ಸ್ ನವರು, ಬ್ಯಾಂಕಿಂಗ್ ಸಂಸ್ಥೆಯವರು ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಸಭೆಯ ಸದಸ್ಯರೇ ಈ ಮಾತನ್ನು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಅಲ್ಲಿನ ಜಿಲ್ಲಾಧಿಕಾರಿಗಳು, ಮತ್ತು ಎಸ್.ಪಿ.ಯವರು ಆವಿಶ್ರಾಂತವಾಗಿ ದುಡಿದಿದ್ದಾರೆ. ಇಲ್ಲಿ ಎದುರು ನಾನು ಹೇಳುತ್ತಿಲ್ಲ. ಜಿಲ್ಲಾಧಿಕಾರಿಗಳು ಸಮಯಕ್ಕೆ ಸರಿಯಾದ ಕೆಲಸವನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ನಿಜವಾಗಿಯೂ ನಾವು ಅವರನ್ನು ಅಭಿನಂದಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ. ಅವರು ವಾಲೆಂಟರಿ ಆರ್ಗನೈಸೇಷನ್ಸ್ ಎಲ್ಲಾ ಕೂಡಿಸಿ, ಎಲ್ಲೆಲ್ಲಿ ಏನೇನು ಸಹಾಯವನ್ನು ಪಡೆಯಬೇಕೋ ಅದನ್ನೆಲ್ಲಾ ಪಡೆದು ತಮ್ಮ ಶಕ್ತಿವಿೂರಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಬಹುಶಃ ಈ ಮನೆಯ ಎಲ್ಲಾ ಸದಸ್ಯರು ಅವರಿಗೆ ಅಭಿನಂದನೆಯನ್ನು ಸಲ್ಲಿಸ ಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ ಎನ್ನುವ ಮಾತನ್ನು ಹೇಳಿದರೆ ಮಂತ್ರಿಗಳ ಮಂತ್ರಿಗಳು ತಪ್ಪು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ. ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರದ ವತಿಯಿಂದ ಆರನೆಯ ತಾರೀಖು ಮಂತ್ರಿಗಳು ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಕೇಂದ್ರದ ಮಂತ್ರಿಗಳಾದ ಟಿ. ಎ. ಪೈ ಅವರು ಐದನೆಯ ತಾರೀಖು ಅಲ್ಲಿಗೆ ಬಂದರೆ, ಸರ್ಕಾರದ ವತಿಯಿಂದ ಇವರು ಆರನೆಯ ತಾರೀಖು ಮಂತ್ರಿಗಳನ್ನು ಕಳುಹಿಸುತ್ತಾರೆ ೨೬ ಅಥವಾ ೨೭ನೇ ತಾರೀಖು ಯಾರಾದರೂ ಒಬ್ಬ ಮಂತ್ರಿಗಳನ್ನು ಕಳುಹಿಸಬಹುದಿತ್ತು. ಜಿಲ್ಲಾ ಶಾಸಕರ ಒತ್ತಡ, ಪತ್ರಿಕೆಯ ವರದಿ, ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಾದ ಭಾಸ್ಕರ ಶೆಟ್ಟಿರು ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳನ್ನು ಇಲ್ಲಿಗೆ ಬರಬೇಕು ಎಂದು ಮನವಿ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದು ಇದಲ್ಲಾ ಹರದಿ ಯಾಗಿಸೆ. ಇಷ್ಟೆಲ್ಲಾ ಆಗಿ, ೧೨ ದಿವಸಗಳಾದ ಮೇಲೆ, ಮಂತ್ರಿಗಳು ಹೋಗಿದ್ದಾರೆ ಅಷ್ಟೆ. ದಿವಸ ಕಾಯುವುದಕ್ಕೆ ಬದಲಾಗಿ, ಸರ್ಕಾರದ ವತಿಯಿಂದ ಯಾತಾದರೂ ಅಲ್ಲಿಗೆ ಓಡಬಹುದಿತ್ತು. ಹಣ ಖರ್ಚು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಹತೋಟಿ ಇಡಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳುವವರು ನಾಲ್ಕೈದು ಸಾರಿ ಡೆಲ್ಲಿಗೆ ಓಡಾಡುವವರು ಈ ಕೆಲಸದಲ್ಲಿ ಸ್ವಲ್ಪ ಹಿಂದೆ ಬಂದಿದ್ದೀರಿ ಎಂದು ಹೇಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ವೆ. ಫೋರ್ಪಡೆ :—ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು ಡಬ್ಲಿಂಗ್ ಹೋಗಿದ್ದರು, ಚಿನ್ನಬಸಪ್ಪನವರು ಚಿತ್ರದುರ್ಗಕ್ಕೆ ಹೋಗಿದರು, ನಾವು ಆಗಲೇ ೧೦ ಅಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಸಲ್ಲಾಧಿಕಾರಿಗಳವರಿಗೆ ಕಳುಹಿಸಿಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಡಿ. ದೇವೇಗೌಡ :—ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳೇ ಅಲ್ಲಿಗೆ ಹೋಗಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ. ಸಚಿವ ಸಂಪುಟದ ಯಾರಾದರೂ ಒಬ್ಬರು ಹೋಗಬಹುದಿತ್ತು. ೨೩ ಜನ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಇರುವಾಗ, ಆರನೆಯ ತಾರೀಖು ಕೇಂದ್ರದ ಒಬ್ಬ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಬಂಧು ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡಿ, ನಿಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರದ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಬರಲಿಲ್ಲ ಎಂದು ವ್ಯಥೆ ಪಟ್ಟುಕೊಳ್ಳಬೇಡಿ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಜಿಲ್ಲಾ ಶಾಸಕರ ಮನವಿಗಳ ಮೇಲೆ ಮನವಿಗಳು ಕೊಟ್ಟ ಮೇಲೆ ಆರನೆಯ ತಾರೀಖು ಸರ್ಕಾರದ ವತಿಯಿಂದ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಹೋಗಿದ್ದಾರೆ. ಸರ್ಕಾರದವರು ಇಂಥ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಮಾಡತಕ್ಕ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಸ್ವಲ್ಪ ಉತ್ಸುಕತೆಯನ್ನು ತೋರಿಸಬೇಕಾಗಿತ್ತು.

SRI D. DEVARAJ URS :—I would like the Hon. Leader of Opposition to point out where the Government has failed to give relief more than anything else. If there is anything we will rectify it.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಡಿ. ದೇವೇಗೌಡ :—ಪರಿಹಾರವನ್ನು ಹೆಚ್ಚು ಕೊಡಬೇಕು ಎನ್ನುತ್ತಾ ನಿರ್ಣಯ ಪತ್ರಿಕೆ ಯಲ್ಲಿ ವರದಿಯಾಗಿದೆ. ಅದನ್ನು ನಾನು ನೋಡಿದ್ದೇನೆ. ಅಲ್ಲಿ ೭ ಸಹಸ್ರ ಮನೆಗಳು ನಾಶವಾಗಿರತಕ್ಕ ರಿಪೋರ್ಟನ್ನು ಡಿ. ಸಿ. ಯವರು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಬೇರೆ ಕಡೆಯ ವರದಿಯ ಪ್ರಕಾರ ಅದು ಉತ್ಪತ್ತಿಯಾಗ ಬಹುದು. ೭ ಕೋಟಿ ಅಷ್ಟು ನಾಶವಾಗಿದೆ ಎಂದು ಕೆಲವರು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಸರ್ಕಾರದ ಅಭಿಪ್ರಾಯದ ಪ್ರಕಾರ ಮೂರನಾವರಿ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ನಾಶವಾಗಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೀರಿ. ನಿನೆಯ ಮಧ್ಯಾಹ್ನದ ವರದಿ ಪ್ರಕಾರ ಎಲ್ಲಾ ನಾಶವಾಗಿ ಕೂಡಿರತಕ್ಕವರಿಗೆ ಒಂದು ನೂರು ರೂಪಾಯಿಗಳ ಪರಿ ಹಾರವನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಇದು ಬಹಳ ಅತ್ಯಲ್ಪ. ಇದು ಟೆಂಪರರಿ ಅಕಾಮಡೇಷನ್ ಎಂದು ತಾವು ಹೇಳಬಹುದು ಆದರೆ ಇದೂ ಕೂಡ ಸಾಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಮುಂದೆ ನೀವು ಒಂದು ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನೂ ಅವರಿಗೆ ಕೊಡಬಹುದು, ಅದು ಬೇರೆ ವಿಷಯ.

ಶ್ರೀ ಡಿ. ದೇವರಾಜ ಅರಸ್ :—ಈಗ ಅವರೆಲ್ಲರಿಗೂ ಊಟ ಹಾಕುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಈಗ ಅವರಿಗೆ ಕೊಟ್ಟಿ ರುವುದು ಪೂರ್ಣ ಪರಿಹಾರ ತಾತ್ಕಾಲಿಕವಾಗಿ ನೂರು ರೂಪಾಯಿ ಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದೆ. ಅವರೆಲ್ಲರನ್ನು ಎಲ್ಲೆಲ್ಲಿ ಹಾಸ್ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ನೋಡಿ, ಸ್ಕೂಲುಗಳು, ಭತ್ತಗಳು, ಮತ್ತು ಪಾಲಿ ಮನೆಗಳಲ್ಲಿ ಅವರವಸತಿಗೆ ಅವಕಾಶ ಮಾಡಿಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಆಗಸ್ಟ್ ೧೯ನೇ ತಾರೀಖಿನವರಿಗೆ, ಕಮ್ಯುನಿಟಿ ಸೆನ್ಸ್ ೧೩೦ ಕೇಂದ್ರಗಳನ್ನು ತೆರೆದು, ಊಟ ಹಾಕಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಮತ್ತು ಲಡಿವಸದ ರೇಷನ್ ಅನ್ನು ಅವರಿಗೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ೧೦ನೇ ತಾರೀಖಿನಿಂದೀಚೆಗೆ ವಾಲಂಟರಿ ಆರ್ಗನೈಸೇಷನ್ ನವರು ಇನ್ನೂ ಎರಡು ಮೂರು ದಿವಸ ಮಕ್ಕ ಳಿಗೆ ಊಟ ಹಾಕುತ್ತೇವೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಕೆಲವರು ಬಟ್ಟೆಗಳನ್ನು ಹಂಚಿಕೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಅವರಿಗೆ ತಕ್ಷಣ ಬೇಕಾಗಿರುವುದು ಪೆಲ್ವರ್ ಮತ್ತು ಫುಡ್. ಅದನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಡಿ. ದೇವೇಗೌಡ :—ನಾನು ಸರ್ಕಾರದ ವರದಿಯನ್ನೂ ಮತ್ತು ಪತ್ರಿಕಾ ವರದಿಯನ್ನೂ ನೋಡಿದ್ದೇನೆ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಭಿನ್ನಾಭಿಪ್ರಾಯವಿದೆಯೆಂದು ನಾನು ಹೇಳುತ್ತಿಲ್ಲ. ಈಗ ಸರ್ಕಾರ ನೂರು ರೂಪಾಯಿಗಳ ತಾತ್ಕಾಲಿಕ ಪರಿಹಾರ ಕೊಟ್ಟಿದೆ, ಹತ್ತನೆಯ ತಾರೀಖಿನವರಿಗೆ ತೊಂದರೆಯಿಡದವರಿಗೆ ಅಹಾರ ಒದಗಿಸುವುದಾಗಿ ತಿಳಿಸಿದೆ. ಅದನ್ನು ಇನ್ನೂ ಸ್ವಲ್ಪ ಕಾಲ ಮೇಂದರಿವರೆಸುವುದು ಒಳ್ಳೆಯದು.

ಶ್ರೀ ಡಿ. ದೇವರಾಜ ಅರಸ್ :—ನೊಂದವರಿಗೆ ಪೆಲ್ವರ್, ಫುಡ್ ಮುಂತಾದವುಗಳಿಗೆ ಅವಕಾಶ ಮಾಡಿ ಬಟ್ಟೆಯನ್ನು ಸಹ ಒದಗಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಡಿ. ದೇವೇಗೌಡ :—ಪತ್ರಿಕೆಯ ಪ್ರಕಾರ ೧೦ನೆಯ ತಾರೀಖಿನವರಿಗೆ ಫೀ ರೇಷನ್ ಒದಗಿಸುವುದನ್ನು ಇನ್ನೂ ಸ್ವಲ್ಪಕಾಲ ಮುಂದುವರೆಸುವುದು ಸೂಕ್ತ.

ಶ್ರೀ ಡಿ. ದೇವರಾಜ ಅರಸ್ :—ಕೆಲವು ಕ್ಯಾಂಪುಗಳವರು ಕೂಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಹೋಗು ತಿದ್ದಾರೆ, ಇನ್ನೂ ಕೆಲವರು ಊಟ ಮಾಡಿ ಎಲೆ ಎತ್ತಿ ಎಂದು ಹೇಳುವ ಮಟ್ಟಕ್ಕೆ ಬಂದಿದ್ದಾರೆ. ವಾಲಂ ಟರಿ ಆರ್ಗನೈಸೇಷನ್ ಸಹಾಯ ಪಡೆದು ರೇಷನ್ ಒದಗಿಸಿ ಇರಲು ವಸತಿ ಸೌಕರ್ಯ ಮಾಡಿಕೊಟ್ಟಿದೆ. ದೂರ ಇರುವವರಿಗೆ ತೊಂದರೆಯಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಮಂಗಳೂರಿನ ಅಕ್ಕಿ ಸಕ್ಕದವರಿಗೆ ಕೆಲವರು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದು ಬಿಸ್ಕತ್ತು ಬ್ರೆಡ್ಡು ಮುಂತಾದದ್ದನ್ನು ಹಂಚಿದರು, ಗಂಜಿ ಕೇಂದ್ರ ಏರ್ಪಾಡು ಮಾಡಿತು. ಅನ್ನ ಸಾರ

ಒದಗಿಸಿದರು. ಆದರೆ ಅವರು ನಾಲ್ಕು ಹೊತ್ತು ಊಟ ಹಾಕಲಿಲ್ಲ ಎಂದು ಗಲಾಟೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಎರಡು ಮೂರು ಕಡೆ ಈ ರೀತಿ ನಡೆದಿದೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಕಾರಣಗಳಿವೆ, ಅವರಿಗೆ ಬಿಟ್ಟುಕೊಟ್ಟಿದ್ದ ಸ್ಥಳದಿಂದ ಅವರನ್ನು ಓಡಿಸಿಲ್ಲ, ಟೆಂಪೊರಿಯಾಗಿ ಅವರಿಗೆ ಶಾಲೆಗಳು ವಂತಾದ ಜಾಗಗಳನ್ನೇನು ಒದಗಿಸಲಾಗಿದೆ ಅವರು ಅಲ್ಲೇ ಇರುವಂತೆ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಿ ಶಾಲೆಗಳಿಗೆ ಸದ್ಯಕ್ಕೆ ಬೇರೆ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಲಾಗುತ್ತಿದೆ, ಈಗಲೇ ತೊಂದರೆಗೊಳಗಾಗಿರುವವರಿಗೆ ಮನೆಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿಸುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಶಾಲೆಗಳಿಗೆ ಬೇರೆ ಟೆಂಟ್ ಮಂತಾದ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಿ ಶಾಲೆಗಳಲ್ಲಿರುವವರಿಗೆ ಅಲ್ಲೇ ಇರುವಂತೆ ತಿಳಿಸಿದ್ದೇವೆ.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಡಿ. ದೇವೇಗೌಡ :—ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು ಒಂದು ಮಾತನ್ನು ಹೇಳಿದರು, ಒಂದೂವರೆ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಎಲ್‌ಐಸಿ ನವರು ಕೊಡಲು ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ನಾನು ಒಂದು ಸಲಹೆ ಕೊಡುತ್ತೇನೆ, ಡಿ ಸಿ ಯವರು ಹೇಳಿರುವ ಪ್ರಕಾರ ಸುಮಾರು ಮೂರೂವರೆ ನಾಲ್ಕು ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳಷ್ಟು ನಷ್ಟವಾಗಿದೆ, ಇದು ಇಂಟರಿಂ ವರದಿಯೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ, ಅದು ಸರಿಯೇ ತಪ್ಪೋ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಕಡುಬಡವರು ನೊಂದಿದ್ದಾರೆ. ಅವರಿಗೆ ಒಂದು ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳ ವರೆಗೆ ಪರಿಹಾರ ಕೊಡುವುದಾಗಿ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಅದನ್ನು ಉಚಿತವಾಗಿ ಕೊಡುವುದು ಒಳ್ಳೆಯದು. ಬಹಳ ದುರ್ಬಲ ವರ್ಗಗಳವರು ತೊಂದರೆಗೀಡಾಗಿದ್ದಾರೆ, ನೆರೆ ಹಾವಳಿಗೆ ಅವರು ಸಿಕ್ಕಿ ನಷ್ಟ ಹೊಂದಿದ್ದಾರೆ. ಜನತಾ ಹೌಸಿಂಗ್ ಸ್ಕೀಂನಲ್ಲೂ ಒಂದು ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳವರೆಗೆ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಕ್ರಿಶ್ಚಿಯನ್ನರು ಮೇಸ್ಸಿಮರು, ಈಡಿಗರು ಮಂತಾದ ಕಡುಬಡವರು ತೊಂದರೆಗೀಡಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಅವರು ಶ್ರೀಮಂತರಲ್ಲ. ಅದುದರಿಂದ ಸುಮಾರು ಎರಡೂವರೆ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಏನು ಇಂಟರಿಂ ಖರ್ಚುಮಾಡುತ್ತೀರಿ ಅದನ್ನು ಪುಕ್ಕಟ್ಟಿಯಾಗಿ ಕೊಡಬೇಕು, ಸರಕಾರವೇ ಮನೆ ಕಟ್ಟಿಸಿಕೊಡಬೇಕು, ಅದಕ್ಕೆ ಖರ್ಚುಮಾಡುವುದನ್ನು ವಸೂಲು ಮಾಡುವುದು ಬೇಡ ಎಂದು ನಾನು ಸಲಹೆಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ಇದನ್ನು ಪರಿಶೀಲಿಸಬೇಕು. ಕೇಂದ್ರ ಸರಕಾರದವರು ಕೇರಳಕ್ಕೆ ಸುಮಾರು ಒಂದು ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಕೊಡಲು ಸಮ್ಮತಿ ಸಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ತಿಳಿದುಬಂದಿದೆ. ಹಾಗೆ ಇಲ್ಲಿಗೂ ಪಡೆದರೆ ಸ್ವಲ್ಪ ಕಷ್ಟ ಕಡಿಮೆಯಾಗುವುದು, ರಾಜ್ಯ ಸರಕಾರ ಕೇಂದ್ರ ಸರಕಾರಕ್ಕೆ ಬರೆದು ಕೇರಳಕ್ಕೆ ದೊರಕಿದಂತೆ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯಕ್ಕೂ ಸಹಾಯ ಒಡೆಯಲು ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಿ ಜನರ ಕಲ್ಯಾಣವಾಗುವಂತೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಇದಕ್ಕೆ ಒತ್ತಾಯಮಾಡಬೇಕು. ನಮ್ಮವರಾದ ಶ್ರೀ ಪೈರವರು ಅಲ್ಲಿದ್ದಾರೆ ಅವರ ಮೂಲಕ ಒತ್ತಾಯಮಾಡಿದರೆ ಅನುಕೂಲವಾಗಬಹುದು ಎಂದು ತಿಳಿಸಲಿಚ್ಛಿಸುತ್ತೇನೆ. ಸರಕಾರದ ವರದಿ ಪ್ರಕಾರ ೭ ಜನರೇ ಹಾವಳಿಯಿಂದ ಸತ್ತರೆಂದು ತಿಳಿದು ಬಂದಿದೆ, ಬೇರೆ ಪಡೆಗಳಂತೆ ೩೦ ಜನರು ಸತ್ತಿರುವುದಾಗಿ ತಿಳಿದುಬಂದಿದೆ. ಏನೇ ಇರಲಿ, ಕುಟುಂಬದಲ್ಲಿ ಮಡಿಯುವ ವ್ಯಕ್ತಿ ತತ್ಪ್ರಹೋಗಿದ್ದರೆ ಅಂತವರಿಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಪರಿಹಾರ ಕೊಡಲು ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ತಿಳಿಸಲಿಪ್ಪಡುತ್ತೇನೆ. ಇಂದು ಪ್ರಾಕೃತಿಯ ವಿಕೋಪಕ್ಕೆ ಬಾಗಿ ಜನರು ತೊಂದರೆಗೊಳಗಾಗಿದ್ದಾರೆ, ರಾಜ್ಯದ ಒಂದು ಕಡೆ ಅತಿವೃಷ್ಟಿ ಹತ್ತೊಂದು ಕಡೆ ಅನಾವೃಷ್ಟಿ, ಹೀಗೆ ನಾನು ಕಷ್ಟಗಳು ಪ್ರಾಪ್ತವಾಗುತ್ತಿವೆ. ನೆರೆಯ ಹಾವಳಿಯನ್ನು ಈ ಸಾರಿ ನಾವು ನೀರಕ್ಷಿಸಿರಲಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಇಂದು ಇಂಥ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಬಂದಿದೆ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಸರಕಾರ ಎಲ್ಲಾ ರೀತಿಯಲ್ಲೂ ತೀವ್ರ ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಕೈಕೊಂಡು ಈ ಸಮಸ್ಯೆಯನ್ನು ತಕ್ಷಣ ಬಗೆಹರಿಸಬೇಕು ಎಂದು ಇಷ್ಟು ಹೇಳಿ ನನ್ನ ಮಾತನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

†ಶ್ರೀ ಬಿ. ಭಾಸ್ಕರಶೆಟ್ಟಿ (ಕಾಪ್ಪ) :—ಮಾನ್ಯ ಉಪಾಧ್ಯಕ್ಷರೇ ಈಗಾಗಲೇ ಈ ಮಾನ್ಯ ಸಭೆಯು ಮುಂದೆ ಚರ್ಚೆಗೆ ಬಂಧಿರಕ್ಕೆ ವಿಷಯ ಅಂದರೆ ಪ್ರಾಕೃತಿಯ ವಿಕೋಪಕ್ಕೆ ಜನರು ತುತ್ತಾಗಿರುವುದು, ಒಂದು ಕಡೆ ಅನಾವೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ತೊಂದರೆಯಾಗಿದ್ದರೆ, ಇನ್ನೊಂದು ಕಡೆ ಅತಿವೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ತೊಂದರೆ ಉಂಟಾಗಿದೆ. ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಈಗಾಗಲೇ ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದ ನಾಯಕರಾದ ಮಾನ್ಯ ದೇವೇಗೌಡರು ಅನಾವೃಷ್ಟಿಯ ಬಗ್ಗೆ ಕಾಸಮ್ಮ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಸಭೆಗೆ ತಿಳಿಸಿರುವುದರಿಂದ ನಾನು ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ನಡೆದಂಥ ಅತಿವೃಷ್ಟಿಯ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ—ಅಲ್ಲಿ ಈ ನೆರೆಯ ಹಾವಳಿಯಿಂದಂಟಾದ ಅನಾಹುತಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದೆರಡು ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಸಭೆಯು ಮುಂದಿಡಲಿಚ್ಛಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಸ್ವಾಮಿ :—ಈ ವರ್ಷದ ಜುಲೈ ೨೬ನೇ ತಾರೀಖಿನ ಶುಕ್ರವಾರದ ದಿನವನ್ನು ಆ ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಚರಿತ್ರೆಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ಕಪ್ಪು ಕರಾಳ ದಿನವೆಂದು ಭಾವಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ, ಆದರೆ ಹಿಂದೆ ಒಂದಾವರ್ತಿ ೧೯೨೩ರಲ್ಲಿ ಇಂಥಾದ್ದೇ ಒಂದು ನೆರೆಯ ಹಾವಳಿ ಉಂಟಾಗಿತ್ತೆಂದು ಜನರು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಆದರೆ ೧೯೨೩ರಲ್ಲಿ ಬಂದ ನೆರೆ ಏನಿದೆ ಅದು ಈಗ ಮೊನ್ನೆ ಜುಲೈ ೨೬ರಲ್ಲಿ ಬಂದ ನೆರೆಯಂತೆ ೨ ಅಡಿ ಕಡಿಮೆ ಇತ್ತೆಂದು ಜನರು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇನ್ನು ೨ ಅಡಿ ನೀರೇನಾದರೂ ಜಾಸ್ತಿ ಬಂದಿದ್ದರೆ ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಮುಕ್ಕಾಲು ಮೂರುವರೆ ಪಾಲು ಜನ ಜಾನುವಾರುಗಳು ಇದಕ್ಕೆ ತುತ್ತಾಗಿ ಬೇಕಾಗಿತ್ತು. ಆದರೆ ೧೯೨೩ನೇ ಇಳಿಮಯ ಜನಗಣತಿ ಮತ್ತೂ ಮನೆಗಳ ಲೆಕ್ಕಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುನೋಡಿದರೆ

(ಶ್ರೀ ಬಿ. ಭಾಸ್ಕರ ಶೆಟ್ಟಿ)

ಈ ದಿವಸ ಅಲ್ಲಿ ಜನಸಂಖ್ಯೆ ಮತ್ತು ಮನೆಗಳು ಒಂದಕ್ಕೆ ನಲವತ್ತರಷ್ಟು ಜಾಸ್ತಿ ಯಾಗಿದೆ. ಅಂದರೆ ಒಂದಕ್ಕೆ ನಾಲ್ಕರಷ್ಟು ಮನೆಗಳು ಜಾಸ್ತಿಯಾಗಿವೆ. ಆದುದರಿಂದ ಅಲ್ಲಿ ಹಿಂದೆ ಏನು ಒಂದು ನಷ್ಟವಾಗಿತ್ತು ಅದಕ್ಕಿಂತ ಈಗ 40ರಷ್ಟು ನಷ್ಟ ಜಾಸ್ತಿಯಾಗಿದೆಯೆಂದು ಧಾರಾಳವಾಗಿ ಹೇಳಬಹುದು. ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ದೊಡ್ಡ ಮತ್ತು ಸಣ್ಣ ಉಪನದಿಗಳು ಎಲ್ಲ ಸೇರಿ ಒಟ್ಟು 45 ನದಿಗಳು ಹರಿಯುತ್ತಿವೆ. ಆದರೆ ಸುದ್ದೆವದಿಂದ ಆ ನದಿಗಳ ಪೈಕಿ ಶಾಂಭವಿ ಮೈರೆ 10—100 ನದಿಗಳಲ್ಲಿ ನೆರೆ ಪ್ರವಾಹ ಬರುತ್ತದೆ. ಬಂದಿದ್ದರೆ ನಮ್ಮ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಮುಕ್ಕಾಲು ಭಾಗ ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ನೀರಿನೊಳಗೆ ಮುಳುಗಿ ಹೋಗಿರುತ್ತಿತ್ತು. ಆದಾಗ್ಯೂ ಅಲ್ಲಿ ಪ್ರಕೃತಿ ತನ್ನ ಎಲ್ಲಾ ಕರಾಳ ಸ್ವರೂಪವನ್ನೂ ತೋರಿಸದೆ ಬಿಡಲಿಲ್ಲ—ಗಂಗಾದೇವಿ ಅಲ್ಲಿ ತನ್ನೆಲ್ಲಿದ್ದ ಎಲ್ಲಾ ಶಕ್ತಿಯನ್ನು ತೋರಿಸಿದ್ದುಳಿದರೆ ಅದೇನೂ ಅತಿ ಶಯೋಕ್ತಿಯಲ್ಲ. ನಮ್ಮ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಹೀಗೆ ನೆರೆಯ ಹಾವಳಿಗೆ ಸಿಕ್ಕಿ ಉಂಟಾದ ಕಷ್ಟ-ನಷ್ಟಗಳ ಬಗ್ಗೆ ರವಿನ್ಯೂ ಸಚಿವರ ಪರಮಾಗಿ ಮಾನ್ಯ ಆರೋಗ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಈಗತಾನೆ ಸಭೆಗೆ ಅಂಕಿ ಸಂಖ್ಯೆಗಳಿಂದ ಕೂಡಿದ ಒಂದು ಹೇಳಿಕೆಯನ್ನಿತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಜುಲೈ 21ನೇ ತಾರೀಖಿನಿಂದಲೂ ಸರ್ಕಾರಿ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಸ್ಥಳದಿಂದ ಸ್ಥಳಕ್ಕೆ ಹೋಗಿ ಈ ನಷ್ಟದ ಬಗ್ಗೆ ಅಂಕಿ ಅಂಶಗಳನ್ನು ಸಂಗ್ರಹಣೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ದಿನಗಳು ಹೋದಂತೆ ಈ ಅಂಕಿ ಸಂಖ್ಯೆಗಳು ಇನ್ನು ಏರುತ್ತಲೇ ಇವೆ, ಆದರೆ ಈಗತಾನೆ ಅಲ್ಲಿ ಮಾನ್ಯ ಆರೋಗ್ಯ ಸಚಿವರು ಕೊಟ್ಟ ಹೇಳಿಕೆಯಲ್ಲಿ ನಿರಾಶ್ರಿತರ ಸಂಖ್ಯೆಯನ್ನು ಖಚಿತವಾಗಿ ಕೊಡಲಿಲ್ಲ. ಕಳೆದ ಹತ್ತನೇ ತಾರೀಖಿನವರೆಗೆ ನನಗೆ ತಿಳಿದುಬಂದಿರತಕ್ಕ ಸುದ್ದಿಯ ಪ್ರಕಾರ ಈ ನಿರಾಶ್ರಿತರ ಸಂಖ್ಯೆ ಆರು ಲಕ್ಷ ಎಂಟು ಸಾವಿರದ ಇನ್ನೂರು ಎಪ್ಪತ್ತೆರಡು ಎಂದು ಗೊತ್ತಾಗಿದೆ. ಇನ್ನು ಅಲ್ಲಿ ಸತ್ತವರ ಸಂಖ್ಯೆ ಬಗ್ಗೆ ಏಳು ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ ಆದರೆ ಅನೇಕ ಕಡೆ ಸತ್ತ ಜಾನುವಾರುಗಳ ಸಂಖ್ಯೆಯನ್ನು ತೆಗೆದಿಲ್ಲ. ನನಗೆ ಅಲ್ಲಿ 10-12 ಜಾನುವಾರುಗಳು ಸತ್ತಿರುವುದಾಗಿ ಗೊತ್ತಾಗಿದೆ. ಇನ್ನು ಬೆಳೆ ಹಾಳಾದ ಪ್ರದೇಶದ ಬಗ್ಗೆ ನನಗೆ ಬಂದಿರುವ ಲೆಕ್ಕದ ಪ್ರಕಾರ ಅದು 30000 ಎಕರೆಗಳೆಂಪು ಗೊತ್ತಾಗಿದೆ. ಆದರೆ ನನ್ನ ಲೆಕ್ಕಾಚಾರವೆ ಪ್ರಕಾರ ಇನ್ನೂ ಜಾಸ್ತಿಯಾಗುತ್ತದೆ, ಏಕೆಂದರೆ ನೀರು ಮುಳುಗಡೆಯಾಗಿರತಕ್ಕ ಬೆಳೆಗಳನ್ನೆಲ್ಲಿದ್ದ ಪ್ರದೇಶ ಇನ್ನೂ ಕೆಲವು ಹಾಗೆ ಇದೆ. ಅದನ್ನು ಲೆಕ್ಕ ಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗಿಲ್ಲ. ಇಂಥ ತಗ್ಗು ವರಿ ಪ್ರದೇಶ ಇನ್ನೂ ಅನೇಕ ಇರುತ್ತವೆ. ಆದರೆ ನನ್ನ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಮನೆಗಳಿಗೇನೂ ಅಷ್ಟು ಹೆಚ್ಚಿನ ನಷ್ಟವುಂಟಾಗಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಅಲ್ಲಿ ಬೆಳೆ ಕೊಚ್ಚಿ ಹೋಗಿರುವ ಪ್ರದೇಶ ಜಾಸ್ತಿ ಇದೆ. ಅದನ್ನು ಇನ್ನೂ ಸರಿಯಾಗಿ ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗಿಲ್ಲ. ಮಾನ್ಯ ದೇವೇಗೌಡರು ಅಲ್ಲಿ ಈ ನೆರೆ ಹಾವಳಿಗೆ ತುತ್ತಾದವರಿಗೆ ಸರ್ಕಾರ ದಿಂದ ತುರ್ತು ಸಹಾಯ ದೊರೆಯಲಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ಆದರೆ ನನಗೆ ತಿಳಿದಿರುವಂತೆ ಆ ನೆರೆಯಿಂದ ದಿನವೇ ಸರ್ಕಾರ ಅಲ್ಲಿಗೆ ಒಂದು ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿನ ನೆರವನ್ನು ನೀಡಿದೆ. ಆ ಮೂರನೇ ದಿನವೇ ಪಾತ್ರೆ ಅಲ್ಲಿಗೆ 1 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳ ನೆರವನ್ನು ನೀಡಿದೆ. ಮತ್ತು ಅಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲದೆ ಅಲ್ಲಿಯ ಜಿಲ್ಲಾಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಅಲ್ಲಿ ಕಷ್ಟಕ್ಕೆ ತುತ್ತಾದ ಜನರಿಗೆ ಅವರಷ್ಟು ಖರ್ಚು ಮಾಡಿದರೂ ಅದನ್ನು ಸರ್ಕಾರ ಕೊಡುವುದಾಗಿ ಅವರಿಗೆ ತಿಳಿಸಿದ್ದಾರೆ. ದೆಹಲಿಗೆ ದಯಮಾಡಿಸಿದ್ದ ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳೂ ಕೂಡ ಅವರು ಬಿಜಾಪುರದಿಂದಲೇ ಹಾಗೇ ನಮ್ಮ ಜಿಲ್ಲೆಗೆ ಬೇಟೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಅನೇಕ ಸ್ಥಳಗಳನ್ನು ಸಂದರ್ಶನ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಅಲ್ಲಿಗೆ ಅನೇಕ ಸಂಘ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು ಸಹಾಯ ನೀಡಿವೆ; ನೆರವನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿವೆ. ಸರ್ಕಾರ ಕೂಡ ಕೊಟ್ಟಿದೆ. ನಾನು ಇಲ್ಲಿ ಸತ್ತದ ಸಂಗತಿಗಳನ್ನು ಮಾತ್ರ ತಿಳಿಸುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಅಲ್ಲಿ ಆ ನೆರೆಯಿಂದ 21ನೇ ತಾರೀಖಿನ ದಿವಸವೇ ಅಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರದವರು 10 ಲಕ್ಷ ಉಚಿತ ಗಂಜೀ ಕೇಂದ್ರಗಳನ್ನು ತೆರೆದರು. ಅಲ್ಲಿ ಈ ಗಂಜೀಕೇಂದ್ರಗಳಿಗೆ 10 ದಿನಗಳಲ್ಲಿ 100 ಕ್ಕಿಂತಲೂ ಅಕ್ಕಿಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ—ಸರ್ಕಾರ ದವರು, ಹೀಗೆ ಅಕ್ಕಿಯನ್ನು ಒದಗಿಸಿರುವುದಲ್ಲದೆ ಆಲಾಯಿಸಿದ ಕಟ್ಟಿಗೆ ಮೈರೆ ಬೇರೆ ಸಾಮಾನು ಗಳಿಗಾಗಿ ಸರ್ಕಾರದವರು ಒಂದು ಲಕ್ಷ ಹನ್ನೆರಡು ಸಾವಿರದ ನಲವತ್ತೇಳು ರೂ. ಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಇದರ ಜೊತೆಗೆ ಅನಾಹುತಕ್ಕೀಡಾದ ಸಂಸಾರಕ್ಕೆ ಪ್ರತಿಯೊಂದಕ್ಕೂ ಒಂದೊಂದು ನೂರು ರೂಪಾಯಿ ಸಹಾಯ ಧನವನ್ನು ಇತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಆದಾಗ್ಯೂ ಸರ್ಕಾರ ತನ್ನ ಹೊಣೆಯನ್ನು ಮರೆಯುವಂತಿಲ್ಲ. ಈ ಪ್ರವಾಹಪೀಡಿತ ಪ್ರದೇಶಗಳಿಗೆ ಬೇರೊಂದು ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಪರಿಹಾರ ನೀಡತಕ್ಕದ್ದನ್ನು ಸರ್ಕಾರ ಗಣನೆಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗಿದೆ ಅನಾವೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ನರಳತಕ್ಕ ಪ್ರದೇಶಗಳಿಗಿವೆ ಅಲ್ಲಿ ಅವರಿಗೆ ಆ ಕಷ್ಟ ಉಂಟಾದದ್ದು ಒಂದೆರಡು ದಿನಗಳದಲ್ಲ—ಒಂದೆರಡು ತಿಂಗಳದ್ದಲ್ಲ, ಅದು ವರ್ಷಾನುಗಟ್ಟಲೆಯಿಂದ ನಡೆದುಕೊಂಡು ಬಂದುದಾಗಿದೆ, ಆದರೆ ಅತಿವೃಷ್ಟಿಯಲ್ಲಿ—ನೆರೆ ಹಾವಳಿಯಿಂದ ಉಂಟಾಗತಕ್ಕ ತೊಂದರೆ ಹಾಗಲ್ಲ. ಇದಕ್ಕೆ ಕಾಲಮಿತಿಯೇ ಇಲ್ಲ. ಅಲ್ಲಿ 21ನೇ ತಾರೀಖು ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಉತ್ತರ ಭಾಗದಲ್ಲಿ 10—12 ಗಂಟೆಗೆ ಮಳೆ ಮತ್ತು ನೆರೆ ಪ್ರವಾಹ ಬರುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಾರಂಭವಾದರೆ ದಕ್ಷಿಣ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಮಧ್ಯಾಹ್ನ 3 ಗಂಟೆಗೆ ಪ್ರಾರಂಭವಾಗಿದ್ದರೂ ಕೇವಲ ಅಲ್ಲಿ ಮೂರು ಗಂಟೆಗಳ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ಅಲ್ಲಿದ್ದ ಜನರೇನು ಮೈಮೇಲೆ ಹಾಕಿಕೊಂಡಿದ್ದರು ಆ ಬಟ್ಟೆಯೊಂದನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಉಳಿದವನ್ನೆಲ್ಲಾ ಆ

ನೆರೆ ಹಾವಳಿ ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಕೊಟ್ಟಿ ಕೊಂಡು ಹೋಗಿತ್ತು. ಮುಂದಿನ ತಮ್ಮ ಮಕ್ಕಳ ಭವಿಷ್ಯಕ್ಕಾಗಿ ಕೂಡಿಸಿಟ್ಟ ಕೆಲವು ಅಸ್ತಿವಸ್ತಿ, ಅವರು ಉಟ ಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಕೂಡಿಸಿಟ್ಟ ದವಸಧಾನ್ಯಗಳು, ಇಷ್ಟು ಏನೇನೋ ಕೂಡಿಸಿಟ್ಟ ಹಲವಾರು ವಸ್ತುಗಳು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ನಾಶವಾಗಿವೆ ಅವರು ನೆಲೆಸಿರ ತಕ್ಕ ಸಣ್ಣ ಮನೆ, ಮತ್ತು ಅವರ ಹೊಲಗಳು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ನಾಶವಾಗಿ ಹೋಗಿರುವುದರಿಂದ ಅವರಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಸಹಾಯವನ್ನು ಮಾಡಬೇಕು. ಕ್ಷಾಮದ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಅವರ ಹೊಲವಾದರೂ ಆಗಬಹುದು. ಅಥವಾ ಬರೀ ಅವರ ವಸತಿಗಳಾದರೂ ಆಗಬಹುದು, ಇದ್ದಾರವರು ತೀವ್ರಗತಿಯಲ್ಲಿ ಪರಿಗಣಿಸಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಸರ್ಕಾರವನ್ನು ಒತ್ತಾಯ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟಪಡುತ್ತೇನೆ. ಇನ್ನೂ ಅಲ್ಲಿ ಜನರು ಪರಿಗಣನೆಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಂತೆ ಅವರ ಗಣಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಕಂಡ ಬುದಾಗ ಕೇವಲ ಮೂರು ಘುಟಿಯ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ಕೋಟ್ಯಂತರ ರೂಪಾಯಿಗಳಷ್ಟು ನಷ್ಟವಾಗಿದೆ. ಅಂತಹವರಿಗೆ ಸಹಾಯಧನವನ್ನು ಸರ್ಕಾರ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಯೋಚನೆ ಮಾಡಿ ಒಂದು ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಧರ್ಮಾರ್ಥವಾಗಿ ಸಹಾಯ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಅದು ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಜೊತೆಗೆ ನನ್ನ ಸಲಹೆ ಏನೆಂದರೆ, ಸಾಲದ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಇನ್ನೂ ಸಹಾಯ ಧನವನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಕೊಟ್ಟು ಅಲ್ಲಿನ ಜನರ ಒತ್ತರಕ್ಕಾಗಿ ಸುಮಾರು ಎರಡೂವರೆ ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಒಟ್ಟು ಖರ್ಚಿನಲ್ಲಿ ಒಂದು ಸಣ್ಣ ಮನೆಯನ್ನು ಕಟ್ಟಿ ಕೊಡಿಸಲು ತಕ್ಕ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಒಂದು ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಧರ್ಮಾರ್ಥವಾಗಿಯೂ, ಒಂದು ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದು ಸಣ್ಣ ಮನೆಯನ್ನೂ ಟೆಂಪೊರರಿಯಾಗಿ ಕಟ್ಟಿಸಿಕೊಟ್ಟು ಉಳಿದ ೫೦೦ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಕೂಲಿಯೋಪಾದಿಯಲ್ಲಿ ಅಲ್ಲಿನ ಬಡವರಿಗೆ ಕೊಟ್ಟು ಕೂಡಲೇ ನಿರ್ಗತಿಕರಿಗೆ ಪುನರ್ವಸತಿಯನ್ನು ನಿರ್ಮಾಣ ಮಾಡಬೇಕು. ಎಲ್.ಐ.ಸಿ.ಯವರು ಕೂಡತಕ್ಕ ಒಂದೂವರೆ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಕಡಿಮೆ ಬಡಿಯಲ್ಲಿಯೇ ಅಥವಾ ನಿಬಿಡಿ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಯೋಜನೆಯನ್ನು ತಯಾರಿಸಿ ಕೂಡಲೇ ಅಲ್ಲಿನ ಜನರಿಗೆ ನೆರವು ನೀಡುವಂತೆ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಪುನರ್ವಸತಿಗಾಗಿ ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಹೇಳಿದ ಹಾಗೆ ಕೂಡಲೇ ಅಲ್ಲಿ ಟೆಂಪೊರರಿ ಮೆಜರ್ಸ್, ಎಂಬುದಾಗಿ ಹೇಳುವ ಹಾಗೆ ಸಾಧಾರಣವಾಗಿ ಅಲ್ಲಿಗೆ ಹನ್ನೆರಡುವರೆ ಸಾವಿರ ಜಿಂಕ್‌ಹೌಸ್‌ಗಳನ್ನು ಕೂಡಲೇ ಕೂಡಿಸಿಕೊಟ್ಟು ಟೆಂಪೊರರಿಯಾದರೂ ಸಣ್ಣ ಸಣ್ಣ ಮನೆಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿಸಿಕೊಟ್ಟು ಅವರಿಗೆ ಪುನರ್ವಸತಿ ನಿರ್ಮಾಣ ಮಾಡಬೇಕು, ಅವರ ಒಂದು ಆಪತ್ತಿಗಾಗಿ ಕಟ್ಟಿಸಿಕೊಡುವ ಮನೆಗೆ ಸುಮಾರು ಒಂದು ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳಷ್ಟು ಖರ್ಚು ಮಾಡಿದರೂ ಅನೇಕ ಬಡವರಿಗೆ ಒಂದು ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ನೆರವು ಮಾಡಿಕೊಟ್ಟ ಹಾಗಾಗುತ್ತದೆ. ಒಂದು ಸಣ್ಣ ಜಿಂಕ್‌ಹೌಸ್ ಮನೆಗೆ ಒಂದು ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳವರೆಗೂ ಖರ್ಚಾಗು ತ್ತದೆ, ಅದೂ ಅಲ್ಲದೆ ಅಂತಹವರು ಅಲ್ಲಿಯೇ ಉಳಿದುಕೊಳ್ಳುವಂತೆ ಅವರು ಆ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿಯೇ ಇರುವ ಹಾಗೆ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಸಲಹೆ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ.

5-30.—P.M.

ಶ್ರೀ ಕೊಂಡೂರು ಲಿಂಗಪ್ಪ.—ಈಗ ನೆರೆಯ ಹಾವಳಿಯಿಂದ ಮುಳುಗಿಹೋಗಿರುವ ಪ್ರದೇಶ ಗಲ್ಲಯೇ ಮತ್ತೆ ಅಲ್ಲಿನವರಿಗೆ ಮನೆಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿಸಿಕೊಟ್ಟರೆ ಮತ್ತೆ ಅಲ್ಲಿ ಮುಳುಗಿ ಹೋಗುವ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಬರುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ನಿಮ್ಮ ಈಗಿನ ಒಂದು ಪಾಲಿಸಿಯನ್ನು ಕೂಡಲೇ ಬದಲಾವಣೆ ಮಾಡಬೇಕು.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಭಾಸ್ಕರ ಶೆಟ್ಟಿ.—ಮಾನ್ಯ ಶ್ರೀ ಕೊಂಡೂರು ಲಿಂಗಪ್ಪನವರಿಗೆ ನಾನು ಒಂದು ಮಾತನ್ನು ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಈಗಾಗಲೇ ನನ್ನ ಸಲಹೆಯನ್ನು ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡು ಅನೇಕ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಸೂಕ್ತವಾದ ಆಜ್ಞೆಗಳನ್ನು ಕೂಡಲೇ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಎತ್ತರವಾದ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಅದರಲ್ಲಿಯೂ ಸರ್ಕಾರದ ಜಮೀನುಗಳಲ್ಲಿ ಆಗಲೇ ಅಥವಾ ಬೇರೆಯವರ ಹೆಸರುಗಳಲ್ಲಿ ಸ್ವಲ್ಪ ಇದ್ದರೂ ಕೂಡ ಅಂತಹ ಸ್ಥಳಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಸಣ್ಣ ಸಣ್ಣ ಮನೆಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿಸಿಕೊಡುವ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಕೂಡಲೆ ಕೈಗೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಸರ್ಕಾರದ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಈಗಾಗಲೇ ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಆಜ್ಞೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಮುಂದೆ ಯಾವಾಗಲೂ ನೆರೆಯ ಹಾವಳಿ ಅಥವಾ ಬಲಿಗೆ ಅಲ್ಲಿನ ಜನರು ತುತ್ತಾಗು ದಂತೆ ಬಹು ಎತ್ತರವಾದ ಸ್ಥಳಗಳಲ್ಲಿ ಅವರಿಗೆ ಮನೆಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿಸಿಕೊಟ್ಟು ಪುನರ್ವಸತಿ ನಿರ್ಮಾಣ ಮಾಡ ಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಒತ್ತಾಯ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ಈಗಾಗಲೇ ಮಾನ್ಯ ಶ್ರೀ ದೇವೇಗೌಡರು ಹೇಳಿದಂತೆ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದ ಮೇಲೆ ತಾವು ಪ್ರಭಾವ ಬೀರಿ ನೆರೆ ಹಾವಳಿಯ ನಿಯಂತ್ರಣಕ್ಕಾಗಿ ಹೆಚ್ಚಿನ ಧನ ಸಹಾಯವನ್ನು ಪಡೆಯಬೇಕು ನನಗೆ ಗೊತ್ತಿರುವ ಹಾಗೆ ನಾಲ್ಕನೆಯ ಪಂಚವಾರ್ಷಿಕ ಯೋಜನೆ ಯಲ್ಲಿ ಹಾಗೂ ಮೂರನೆಯ ಪಂಚವಾರ್ಷಿಕ ಯೋಜನೆಯಲ್ಲಿ ಈ ಬಾಬಿಗೆ ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರವರು ಏನೂ ಸಹಾಯ ಮಾಡಲಿಲ್ಲವೆಂದು ತಿಳಿದುಬಂದಿದೆ. ನೆರೆ ಸ್ವತ್ರಸ್ತರಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಸಹಾಯ ಮಾಡದೇ ಇರುವುದು ಬಹಳ ವಿಷಾದನೀಯ

(ಶ್ರೀ ಬಿ. ಭಾಸ್ಕರಪ್ಪ)

ವಾಗಿದೆ ಬೇರೆ ನಿಯಂತ್ರಣಗಳಿಗೋಸ್ಕರ ಕೇರಳ ಸರ್ಕಾರದವರಿಗೂ ಮತ್ತು ಉತ್ತರ ಭಾಗದ ಕೆಲವು ಪ್ರದೇಶಗಳದವರಿಗೂ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದವರು ಹೆಚ್ಚಿನ ಹಣವನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಅಂದಮೇಲೆ ಕೇರಳದಲ್ಲಿ ನಾಲ್ಕನೆಯ ಪಂಚವಾರ್ಷಿಕ ಯೋಜನೆಯಲ್ಲಿ ಈ ಬಾಬಿಗಾಗಿ ೨೭ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಮೂರನೆಯ ಪಂಚವಾರ್ಷಿಕ ಯೋಜನೆಯಲ್ಲಿ ೩೭ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ನಮ್ಮಲ್ಲಿಯೂ ಪ್ರವಾಹ, ನೆರೆ ನಿಯಂತ್ರಣಕ್ಕಾಗಿ ಅದರಲ್ಲಿಯೂ ನದಿಗಳ ನೀರಿನ ನಿಯಂತ್ರಣ ಮತ್ತು ಸಮುದ್ರ ಕೊರೆತ ಇವೆಲ್ಲವೂ ಈ ಬಾಬಿನಲ್ಲಿ ಸೇರುತ್ತದೆ. ಕೇರಳಕ್ಕೆ ಹೋದರೆ ತಾವು ನೋಡಬಹುದು ಕೊಡಯಾಲ್‌ನಿಂದ ಸಮುದ್ರದ ಕಿನಾರೆಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ದೊಡ್ಡ ಗೋಡೆಯನ್ನೇ ನಿರ್ಮಾಣ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಸಮುದ್ರದ ಕೊರೆತದಿಂದ ಯಾವಾಗಲೂ ಪ್ರವಾಹ ಬರುತ್ತಲೇ ಇರುತ್ತದೆ. ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಇದಕ್ಕೆ ಒಂದು ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಮಾಡಬೇಕು, ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲೆಲ್ಲಿ ಪ್ರವಾಹವನ್ನು ತಡೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿದೆಯೋ ಅಲ್ಲಲ್ಲಿ ಬಲವಾದ ದಂಡೆಗಳನ್ನು ನಿರ್ಮಿಸಬೇಕು. ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಕಳುಹಿಸಿ ಇತರ ರಾಜ್ಯಗಳಿಗೆ ಈ ಬಾಬಿಗೆ ನೆರವನ್ನು ಕೊಡುವ ಹಾಗೆ ನಮಗೂ ಇನ್ನುಮುಂದೆ ಕೊಡುವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರದವರು ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರವನ್ನು ಒತ್ತಾಯ ಮಾಡಬೇಕು. ಏಕೆಂದರೆ ನಮಗೆ ಇದುವರೆಗೆ ಈ ಬಾಬಿಗಾಗಿ ಯಾವ ಸಹಾಯವನ್ನೂ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದವರು ಮಾಡಲಿಲ್ಲ. ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರದವರು ಅಂಕಿ ಅಂಶಗಳ ಸಮೇತ ಈ ಬಾಬಿಗೆ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದವರು ಸಹಾಯ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಬೇಕು. ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದ ಮುಂದೆ ನೆರೆಯ ಹಾವಳಿಯಿಂದ ಆಫ್ರಿಕಕ್ಕೆ ಕಷ್ಟನಷ್ಟಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ಸ್ಟೇಟ್‌ಮೆಂಟನ್ನು ಕೊಡಲೇ ಇಡಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಒತ್ತಾಯ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ಈ ಒಂದು ನೆರೆಯ ಹಾವಳಿಯಿಂದ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಒಟ್ಟು ೪ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳಷ್ಟು ನಷ್ಟವಾಗಿರಬಹುದೆಂದು ಸರ್ಕಾರದ ಅಧಿಕಾರಿಗಳೇ ಅಂದಾಜು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಅಂದಾಜು ದಿನಗಳು ಹೋದಂತೆಲ್ಲಾ ಏರಿತು ಹೋಗುತ್ತದೆಂಬ ವಿಚಾರವನ್ನು ನಾನು ಏಕೆ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆಂದರೆ, ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಮಂಗಳೂರಿಗೆ ಬಂದಾಗ ಸರ್ಕಾರದ ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ಲೆಕ್ಕಾಚಾರದಲ್ಲಿ ಒಟ್ಟು ವೆಚ್ಚ ಒಂದೆ ೨ ಕೋಟಿ ೮೨ ಲಕ್ಷದ ೫೭ ಸಾವಿರದ ಅರವತ್ತೈದು ಎಂಬುದಾಗಿತ್ತು. ಅದರಲ್ಲಿ ಬಿಲ್ಡಿಂಗ್ಸ್, ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟಿದ್ದು. ೧೯೯,೯೯,೨೫೫ ರೂಪಾಯಿಗಳು. ಮೂವ ಬಲ್ಡಿಂಗ್ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟಿದ್ದು. ೮೧,೯೨,೪೨೫, ಕ್ಯಾಟರ್‌ಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟಿದ್ದು ೬೫,೩೮೫—ಹೀಗೆ ೨,೮೨,೮೭,೦೬೫ ರೂಪಾಯಿಗಳು ಇದ್ದಿತು. ಒಂದೇ ದಿವಸದಲ್ಲಿ ಮಾನ್ಯ ಕಂದಾಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಕೊಟ್ಟಿರುವ ಹೇಳಿಕೆಯ ಮೇರೆಗೆ ೪ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳಿವೆ. ಒಂದೇ ದಿವಸದಲ್ಲಿ ಒಂದುಕಾಲಾ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳು ಹೆಚ್ಚಾಗಿವೆ, ಹೆಚ್ಚು ಮಳೆಯಿಂದ ಹಾನಿಗೊಂಡಿರುವ ಅನೇಕ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಮಣ್ಣು ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಬಿದ್ದು ಬಹು ಎತ್ತರವಾದ ರಾಶಿಯಾಗಿದ್ದು ಸುಮಾರು ೮೯ ಸಾವಿರಗಳಷ್ಟು ಜಮೀನಿನಲ್ಲಿ ಮಣ್ಣು ತುಂಬಿಹೋಗಿದೆ. ಅದನ್ನು ತೆಗೆಸುವುದಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಹಣವನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ಖರ್ಚು ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಆ ಕೆಲಸವನ್ನು ಮಾಡಿಸಬೇಕಾದರೆ ಬಡ ರೈತರ ಹತ್ತಿರ ದುಡ್ಡು ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಅಲ್ಲಿ ಅಧಿಕಾರಿಗಳನ್ನು ಸೇರಿಸಿ ಅವರಿಂದ ಕೂಲಿಗಾರರನ್ನು ನೇಮಿಸುವ ಕೆಲಸಮಾಡಿ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಕೂಲಿ ಕೊಟ್ಟು ಈ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ಕೂಡಲೇ ಕೈಗೊಳ್ಳಬೇಕು ಈ ಮಣ್ಣನ್ನು ತೆಗೆಯದಿದ್ದರೆ ಎರಡನೆಯ ಬೆಳೆಯನ್ನು ಆ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ತೆಗೆಯುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರದವರು ಈವು ಕ್ರಮವನ್ನು ಕೈಗೊಳ್ಳಬೇಕು. ಏಕೆಂದರೆ ಈಗಾಗಲೇ ಒಂದನೇ ಬೆಳೆ ಸುಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಕೆಲವು ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಕೊಚ್ಚಿಕೊಂಡು ಹೋಗುವುದರಿಂದ, ಅನೇಕ ಗದ್ದೆಗಳಿಗೆ ಮಣ್ಣು ಬಿದ್ದಿರುವುದರಿಂದ, ಎರಡನೆಯ ಬೆಳೆಗೆ ಬಹಳ ತೊಂದರೆಯಾಗುವುದರಿಂದ, ಈ ಕೆಲಸವನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ಕೂಡಲೇ ಮಾಡಬೇಕು. ಆ ಪ್ರದೇಶಗಳ ರೈತರಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಸಹಾಯ ಮಾಡಬೇಕು. ತುಂಬಾ ಸ್ವಲ್ಪ ಪುಟ್ಟ ರೈತರು ಅಲ್ಲಿದ್ದಾರೆ. ಅವರಿಗೇನೂ ಬೇರೆ ಸಹಾಯ ಅಲ್ಲಿ ದೊರಕುತ್ತಾ ಇಲ್ಲ. ಅವರಿಗೆ ಬಿತ್ತನೆ ಬೀಜಗಳನ್ನೂ ಮತ್ತು ಗೊಬ್ಬರವನ್ನೂ ಧರ್ಮಾರ್ಥವಾಗಿ ಕೊಟ್ಟು ಎರಡನೆಯ ಬೆಳೆಯನ್ನು ತೆಗೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಸಹಾಯ ಮಾಡಬೇಕು. ಅದನ್ನು ಜಾಗೃತಿಯಾಗಿ ಅಲ್ಲಿ ತೀವ್ರ ಬೆಳೆ ಬರುವಂತೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಬೇಕು. ಒಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರದವರು ಸರ್ವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನೇ ಮಾಡಬೇಕು. ಇದಲ್ಲದೆ ಮಾನ್ಯ ಶ್ರೀ ಚನ್ನಬಸಪ್ಪನವರ ಇಲಾಖೆಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ರಸ್ತೆಗಳು ಏನಿವೆಯೋ ಅಲ್ಲಿಯ ಕೆಲವು ಭಾಗಗಳಲ್ಲಿ ಸಣ್ಣ ಕಲ್ಯಾಣಿಗಳ ಹಾಗೂ ಸೇತಾವೆಗಳು ಏನಿವೆಯೋ ಅವೆಲ್ಲಾ ಮುಳುಗಿ ಹೋಗಿವೆ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಸರ್ಕಾರದ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಯಾರೂ ಇದುವರೆಗೂ ಲೆಕ್ಕಾಚಾರ ಮಾಡಿ ಎಷ್ಟು ನಷ್ಟವಾಗಿದೆಯೆಂಬುದನ್ನು ಕಂಡುಹಿಡಿದಿಲ್ಲ. ರಸ್ತೆಗಳಲ್ಲಿ ಅದರಲ್ಲಿಯೂ ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ಬದಿಗಳಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಮಣ್ಣು ತುಂಬಿಹೋಗಿದೆ. ಅಲ್ಲೆಲ್ಲಾ ಮಣ್ಣು ಹಾಕಿದ್ದಾರೆ. ಅಂತಹ ರಸ್ತೆ

ಗಳಲ್ಲಿ ವ ಹನ ಸೌಕರ್ಯಕ್ಕೆ ಬಹಳ ಕಷ್ಟವಾಗುತ್ತಿದೆ. ಜನಗಳೂ ಸಹ ಅನೇಕ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಸರಿಯಾಗಿ ತಿರುಗಾಡುವುದಕ್ಕಾಗುತ್ತಾ ಇಲ್ಲ. ಒಂದು ಬಿದ್ದಿದೆ. ಅವನ್ನೂ ಸಹ ಆದಷ್ಟು ಜಾಗೃತೆಯಾಗಿ ರಿವೇರಿ ಮಾಡಿಸಬೇಕು. ಆ ಬಗ್ಗೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ತುರ್ತು ಕ್ರಮವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು: ಹೀಗೆ ಅಲ್ಲಿ ಆಗಿರತಕ್ಕ ನಷ್ಟದ ಬಗ್ಗೆ ಎಲ್ಲಾ ಲೆಕ್ಕಾಚಾರ ಹಾಕಿ ತೆಗೆದು ನೋಡಿದರೆ, ಇನ್ನೂ ಎಷ್ಟೋ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳು ನಷ್ಟವಾಗಿರುವುದು ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ಕೊಣಂದೂರು ಲಿಂಗಪ್ಪ.—ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಒಂದು ಸಾರಿ ಅಂತಹ ರಸ್ತೆಗಳೆಲ್ಲವೂ ತಿರು ಗಾಡಿಸಿದರೆ ಆಗ ಎಲ್ಲಾ ರಸ್ತೆಗಳು ಸರಿಹೋಗುತ್ತವೆ.

ಅದನ್ನು ಲೆಕ್ಕಾಚಾರ ತೆಗೆದು ನೋಡಿದರೆ ನೆರೆ ಹಾವಳಿಯಿಂದ ಆಗಿರುವ ನಷ್ಟ ನನ್ನ ಲೆಕ್ಕಾಚಾರದ ಪ್ರಕಾರ ೧೦-೧೨ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳಿಗೂ ಮೀರಬಹುದು ಎಂದು ನನಗೆ ಅನಿಸುತ್ತದೆ. ಈಗಾಗಲೇ ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಅಪ್ಪಣೆ ಕೊಡಿಸಿದರು ಈ ನೆರೆ ಹಾವಳಿಯಿಂದ ನೊಂದವರಿಗೆ ಪರಿಹಾರ ವನ್ನು ಒದಗಿಸಲು ಎಲ್.ಐ.ಸಿ. ಅವರು ಒಂದೂಪರೆ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಾರೆ ಎಂದು. ಅವರು ಆ ಹಣವನ್ನು ಯಾವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಕೊಡುತ್ತಾರೆ ಎಂಬುದನ್ನು ತಿಳಿಸಬೇಕು. ಈ ಹಣವನ್ನು ಅವರು ಬಡ್ಡಿ ಇಲ್ಲದ ಸಾಲವಾಗಿ ಕೊಡುತ್ತಾರೆಯೇ ಅಥವಾ ಕಡಿಮೆ ಬಡ್ಡಿ ದರದಲ್ಲಿ ಸಾಲವನ್ನು ಕೊಡು ತ್ತಾರೆಯೇ ಎಂಬುದನ್ನು ತಿಳಿಸಬೇಕು. ಈ ನೆರೆ ಹಾವಳಿಯಿಂದ ನೊಂದ ಸಣ್ಣಪುಟ್ಟ ನಿರಾಶ್ರಿತರು ವಿನಿದ್ವಾರಿ ಅವರ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ಯಾರಿಗಾದರೂ ಮನಸ್ಸು ಕರಗುತ್ತದೆ. ಅದು ಹೃದಯ ವಿರೋಧಕವಾದ ದೃಶ್ಯ ಎಂದು ಹೇಳಿದರೆ ತಪ್ಪಾಗಲಾರದು. ಬಂಟಿವಾಳ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಕಚ್ಚಿಲಾಯ ಅವರ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಪಾಣಿ ಮಂಗಳೂರಿನ ಎಡ ಭಾಗದಲ್ಲಿರುವ ಒಂದು ಸೇತುವೆ ಕೊಚ್ಚಿ ಹೋಗಿದೆ. ಅಲ್ಲಿ ಜೈನರ ಪೇಟೆ ಎನ್ನುವ ಒಂದು ಜಾಗ ಇದೆ. ಅಲ್ಲಿ ಲೆಲೆ ಮನೆಗಳು ಇದ್ದುವು. ನಾನು ಅಲ್ಲಿಗೆ ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿ ಮಂತ್ರಿಗಳ ಜೊತೆಹೋಗಿ ಹೋಗಿದ್ದೆ. ಆ ಜೈನರ ಪೇಟೆಯಲ್ಲಿದ್ದ ಲೆಲೆ ಮನೆಗಳ ಪೈಕಿ ಲೆಲೆ ಮನೆಗಳು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ನೀರಿನಲ್ಲಿ ಕೊಚ್ಚಿ ಹೋಗಿವೆ. ಆ ಲೆಲೆ ಮನೆಗಳಲ್ಲಿ ಇದ್ದವರು ಮೈನಾರಿಟಿ ಕಮ್ಯುನಿಟಿಗೆ ಸೇರಿದ ಮುಸ್ಲಿಮ್ ಬಾಧುಗಳು. ಆ ಲೆಲೆ ಮನೆಗಳಲ್ಲಿದ್ದವರು ಬೀಡಿ ಕಟ್ಟಿ ಜೀವನ ಮಾಡತಕ್ಕವರು. ಅಥವಾ ಮನೆಗಳು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ನೆರೆ ಹಾವಳಿಯಿಂದ ಕೊಚ್ಚಿ ಹೋಗಿದೆ. ಇದರಿಂದಾಗಿ ಅವರು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ನಿರ್ದೋಷಿಗಳಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಅವರಿಗೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಗಂಜೀ ಕೇಂದ್ರದಿಂದ ಸಹಾಯವನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ದರ್ಮಾರ್ಥವಾಗಿ ಅವರಿಗೆ ರೇಷನ್ ಕೊಡುವ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಆ ಮನೆಗಳವರು ಈಗ ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ನಿರ್ದೋಷಿಗಳಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಅವರು ತಮ್ಮ ಮೊಂದಿನ ಭವಿಷ್ಯವನ್ನು ರೂಪಿಸುವ ತನಕ ಅವರಿಗೆ ಏನಾದರೂ ಕೆಲಸವನ್ನು ಒದಗಿಸಬೇಕು, ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಅವರಿಗೆ ಹಣ ಸಹಾಯವನ್ನು ಕೊಡುವ ಒಂದು ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ಕೂಡಲೇ ಸರ್ಕಾರದವರು ಕೈಗೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ನಾನು ಒತ್ತಾಯ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ನೆರೆ ಹಾವಳಿಯಿಂದ ಅನೇಕರಿಗೆ ಇದ್ದ ಸ್ವತ್ತು ಕೊಚ್ಚಿ ಹೋಗಿದೆ. ವಸತಿಗಳು ಕೊಚ್ಚಿ ಹೋಗಿದೆ. ಹೀಗಿರುವ ವಾಗ ಅವರಿಗೆ ಪುನಃ ವಸತಿಯನ್ನು ಒದಗಿಸುವಂತೆ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ಹೊರವಂತೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಅವರಿಗೆ ಕೆಲಸವನ್ನು ಕೊಡುವುದು ಮತ್ತು ಕಡಿಮೆ ಬೆಲೆಯಲ್ಲಿ ಅವರಿಗೆ ರೇಷನ್ ಒದಗಿಸುವುದು ಇತ್ಯಾದಿ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಅವರು ಮಾಡಬೇಕು ಈಗಾಗಲೇ ಸರ್ಕಾರದವರು ಮತ್ತು ಅನೇಕ ಸಂಘಸಂಸ್ಥೆಗಳು ಹಾಗೂ ವೈಯಕ್ತಿಕವಾಗಿ ಕೆಲವು ಮಹಾದಾನಿಗಳು ಸಾಕಷ್ಟು ನೆರವನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ನಮ್ಮ ಜನಪ್ರಿಯ ಪ್ರಧಾನಿಯವರು ಅವರ ನಿಧಿಯಿಂದ ನಿರಾಶ್ರಿತರ ನಿಧಿಯಿಂದ ಒಂದು ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಈ ನೆರೆ ಸಂತ್ರಸ್ತರಿಗೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಇನ್ನೂ ೨ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಕೊಡುವ ಆಶ್ವಾಸವನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಅನೇಕ ಸಂಘ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು ಅವರ ನೆರವಿಗೆ ಬಂದಿವೆ. ಇದರ ಜೊತೆಗೆ ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದ ನಾಯಕರು ಹಾಗೂ ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಕೂಡ ಮಾನವೀಯ ತೆಯ ದೃಷ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಿನ ಆನುಕಂಪವನ್ನು ನೆರೆಹಾವಳಿಯಲ್ಲಿ ನೊಂದವರ ಬಗ್ಗೆ ತೋರಿಸಿ ಅವರೂ ಕೂಡ ಸಾಧ್ಯವಾದಷ್ಟು ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ನೆರೆ ಹಾವಳಿಯಿಂದ ನೊಂದ ಸಂತ್ರಸ್ತರಿಗೆ ಸಹಾಯ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ನಾನು ಒತ್ತಾಯಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲೆಯವರು ಯಾವಾಕೆಲೂ ಕೈ ಕೆಳಗೆ ಮಾಡುವ ಜನಗಳಲ್ಲ ಎಂದುರೆ ಇನ್ನೊಬ್ಬರನ್ನು ಕೇಳುವವರಲ್ಲ. ಅವರು ಯಾವಾಗಲೂ ಕೈ ಮೇಲಿಟ್ಟು ಬೆರೆಯವರಿಗೆ ಏನಾದರೂ ದಾನ ಕೊಡುವವರು. ಕರ್ನಾಟಕದ ಚರಿತ್ರೆ ಯನ್ನು ತೆಗೆದು ನೋಡಿದರೆ ತಮಗೆ ವಿಷಯ ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತದೆ. ಅದಕಾರಣ ಕಳೆದ ವರ್ಷ ಉತ್ತರ ಕರ್ನಾಟಕದ ಕೆಲವು ಭಾಗಗಳಲ್ಲಿ ಬರಗಾಲ ಬಂದಾಗ ಸರ್ಕಾರದವರು ಹಾಗೂ ತಾವು ಯಾವರೀತಿ ತಮ್ಮ ಚುರುಕುತನವನ್ನು ತೋರಿಸಿ ಅಲ್ಲಿಯ ಜನತೆಗೆ ಸಹಾಯ ಮಾಡಿದ್ದಾರೋ ಅದೇ ರೀತಿ ಈಗ ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ನೆರೆಹಾವಳಿಯಿಂದ ನೊಂದ ಜನಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಸಹಾಯ ಮಾಡಲು ಚುರುಕುತನವನ್ನು

(ಶ್ರೀ ಕೋಣಂದೂರು ಲಿಂಗಪ್ಪ)

ತೋಗಿಸಬೇಕು. ಅವರಿಗೆ ಪುನರ್ ವಸತಿಯ ಏರ್ಪಾಟು ಮಾಡಬೇಕು. ಮತ್ತು ಸುಲಭ ಬೆಲೆಗೆ ಅವರಿಗೆ ಆಹಾರ ದಾನವನ್ನು ಒದಗಿಸುವ ಒಂದು ಏರ್ಪಾಡನ್ನು ಮಾಡಬೇಕು. ಈ ಬಗ್ಗೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ತೀವ್ರವಾಗಿ ಆಲೋಚನೆ ಮಾಡಿ ಅವರಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ವೆರವು ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿ ಮಂತ್ರಿಗಳನ್ನೂ ಮತ್ತು ಸರ್ಕಾರದವರನ್ನು ಒತ್ತಾಯ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ನಾನು ಈಗಾಗಲೇ ಹೇಳಿದ ಹಾಗೆ ಎಲ್ಲರೂ ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಮಂತ್ರವರ್ಜವಹಿಸಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿ ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ನನಗೆ ಮಾತನಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಕ್ಕಾಗಿ ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಿಗೆ ನನ್ನ ಕೃತಜ್ಞತೆಯನ್ನು ಅರ್ಪಿಸಿ ನಾನು ನನ್ನ ಮಾತನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

SRI D. DEVARAJ Urs —This session is for only a short period and there are also some Bills to be taken up. We have taken all possible steps immediately to give relief and also for longrange planning of rehabilitating those people. If there is anything that has to be said over and above what was said by Mr. Bhaskara Setty and others, they can fix a time. That is a better way of dealing with this debate. I would like to know what other things extra anybody is able to give. My submission is that people affected a few people directly coming from the area and one or two other members may speak. My interest is to see that this is limited to a period. That is all.

ಶ್ರೀ ಕಾಗೋಡು ತಿಮ್ಮಪ್ಪ.—ಈ ಕಡೆ ಒಬ್ಬರು ಮಾತನಾಡಿದ್ದಾರೆ ಆ ಕಡೆ ಒಬ್ಬರು ಮಾತನಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಬಗ್ಗೆ ನಾವು ಇನ್ನೂ ಕೆಲವರು ಮಾತನಾಡುವವರು ಇದ್ದೇವೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ನಮಗೂ ಅವಕಾಶವನ್ನು ಕೊಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ಸಿ. ಬೈರೇಗೌಡ.—ನಮ್ಮ ಕೋಲಾರ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಜನಗಳಿಗೆ ಕುಡಿಯುವುದಕ್ಕೆ ನೀರು ಇಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ನಾನು ಈ ಬಗ್ಗೆ ಕೆಲವು ವಿಚಾರವನ್ನು ಮಾತನಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಡಿ. ದೇವರಾಜ ಅರಸ್.—ಕೋಲಾರ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಕೆರೆಗಳಿಗೆ ನೀರು ಬಂದಿದೆ. ನಮ್ಮ ಕಡೆ ಇನ್ನೂ ಕೆರೆಗಳು ತುಂಬಿಲ್ಲ. ಯಾವ ಊರಿನಲ್ಲಿ ಕುಡಿಯುವ ನೀರಿಲ್ಲ ಎಂಬ ಬಗ್ಗೆ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಒಂದು ಪಟ್ಟಿಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟರೆ ಒಳ್ಳೆಯದು.

ಶ್ರೀ ಸಿ. ಬೈರೇಗೌಡ.—ಯಾವ ಯಾವ ಊರಿನಲ್ಲಿ ಕುಡಿಯುವ ನೀರಿನ ಬಾವಿಗಳಿಲ್ಲ ಎನ್ನುವ ಒಂದು ಪಟ್ಟಿಯನ್ನು ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಕೊಟ್ಟು ಒಂದು ವರ್ಷ ಆಯಿತು. ಇನ್ನೂ ಅನೇಕ ಕಡೆ ಬಾವಿಯ ಕೆಲಸಗಳು ಆಗಿಲ್ಲ.

SRI D. DEVARAJ Urs.—ಈ ಬಗ್ಗೆ ಶ್ರೀಮಾನ್ ದೇವೇಗೌಡರು ಕೂಡ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. So far as this drought situation is concerned, I think there are pockets in some of these districts. That we are aware of Mr. Dave Gowda has also pointed out certain things and he has given some statistics especially so far as finance is concerned how it should be processed and made available for this work. That we have taken note of. ಕೋಲಾರ ಪಾಕೆಟ್‌ನ್ನು ಸಹ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳೋಣ. ಅದನ್ನು ಬಿಟ್ಟುಬಿಡಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಹೇಳಿಲ್ಲ. ನಾಳೆಯಾದರೂ ಇದನ್ನು ಮುಗಿಸೋಣ ಎಂದು ನಾನು ಹೇಳಿದ್ದು. ಆ ರೀತಿ ಮಾಡದೆ ೩-೪ ದಿವಸಗಳವರೆಗೆ ಇದನ್ನೇ ಮಾತನಾಡಿದರೆ ಅದಕ್ಕೆ ಇರಬೇ ಬೆಲೆ ಹೊರಟು ಹೋಗುತ್ತದೆ. ಆ ಒಂದು ಅನುಭವ ಈ ಹಿಂದೆ ಆಗಿದೆ.

SRI S. BANGARAPPA.—There are two issues involved in this matter. ಒಂದು ನೆರೆ ಹಾವಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟಿದ್ದು. ಮತ್ತೊಂದು ಅಭಾವ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಗೆ ಸಂಬಂಧ

ಪಟ್ಟಿದು. ಅವರು ನೆರೆ ಹಾವಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟಂತೆ ಮಾತನಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಅಭಾವ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಗೆ ಸಂಬಂಧ ಪಟ್ಟಂತೆ ನಾವು ಮಾತನಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ.

SRI D. DEVARAJ URS.—It must be over tomorrow atleast.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಡಿ. ದೇವೇಗೌಡ.—ಅಗಬಹುದು.

† ಶ್ರೀ ಎ ಶಂಕರ ಕಟ್ಟೆ (ಪುತ್ತೂರು).—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಈಗಾಗಲೇ ಮಾನ್ಯ ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದ ನಾಯಕರು ಮತ್ತು ಮಾನ್ಯ ಭಾಸ್ಕರಶೆಟ್ಟರು ಮಾತನಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಮಾನ್ಯ ಭಾಸ್ಕರಶೆಟ್ಟರು ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲೆಯ ನೆರೆಹಾವಳಿಯ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಆ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ನೆರೆಹಾವಳಿ ಬಂದಕೂಡಲೆ ಜಿಲ್ಲಾಧಿಕಾರಿಯವರು ಪೋಲೀಸ್ ಸೂಪರಿಂಟೆಂಡೆಂಟ್ ಅವರು ಮತ್ತು ಇನ್‌ಫೆಂಟರಿ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಕೂಡಲೆ ನೆರೆವಿಗೆ ಬಂದಿದ್ದಾರೆ. ನೆರೆವಿಗೆ ಬರಲಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲ? ಈ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಒಂದೊಂದು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಇಚ್ಛೆ ಪಡುತ್ತೇನೆ. ಏನೆಂದರೆ, ಎಷ್ಟು ವ್ಯಾಯಾಮವಾಗಿ ಖರ್ಚಾಗಬೇಕಾಗಿತ್ತೋ ಅಷ್ಟು ಹಣ ಆ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಖರ್ಚಾಗಲಿಲ್ಲ ಎಂದು ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರದ ರಿಗೂ ತಾಪತ್ರಯ ಉಂಟು. ಆ ಮಾರಣ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದಿಂದ ಸಾಕಷ್ಟು ಹಣವನ್ನು ಎಚ್ಚರಿಕೆಯಿಂದ ತೆಗೆದು ಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಶ್ರೀಮಾನ್ ಬಿ.ಎ.ಪು. ಅವರು ನಮ್ಮ ಜಿಲ್ಲೆಯವರು. ಮತ್ತು ಅವರು ಕೇಂದ್ರದ ಮಂತ್ರಿಗಳಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಅವರು ಈ ಸಮಾಚಾರ ತಿಳಿದಕೂಡಲೆ ಇಲ್ಲಿಗೆ ಹೊರಟು ಬಂದು ಒಂದು ಪತ್ರಿಕಾ ಹೇಳಿಕೆಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟರು. ಏನೆಂದರೆ, ಈ ಬಗ್ಗೆ ಪ್ರಧಾನ ಮಂತ್ರಿಗಳೂ ಹಿಂದೂ ಪತ್ರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಬಂದ ವರದಿಯನ್ನು ನೋಡಿದ ಕೂಡಲೆ ಒಂದು ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟರು ಎಂದು ಅವರು ವೇಪರ್ ಕಟಿಂಗ್ ನೋಡಿದ ಕೂಡಲೇ ಒಂದು ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟರು. ಆದರೆ ಅವರಿಗೆ ಅಲ್ಲಿಯ ಗಂಭೀರ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಸರಿಯಾಗಿ ವಿವರಿಸಿದ್ದರೆ ಇನ್ನಷ್ಟು ಹಣವನ್ನು ಕೂಡಲೆ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದರು ಎಂದು ನಾನು ಭಾವಿಸಿದ್ದೇನೆ. ಈ ರೀತಿಯ ಅತಿವೃಷ್ಟಿ ರೀತಿನೇ ಇಸವಿಯಲ್ಲಿ ಬಂದಿತ್ತು. ಆಗ ನಾನು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಯಾಗಿದ್ದೆ. ಈ ಒಂದು ನೆರೆ ಹಾವಳಿಯಿಂದ ಅಲ್ಲಿಯ ಜನರು ಯಾವರೀತಿ ಸಂಕಷ್ಟಕ್ಕೆ ಒಳಗಾಗಿದ್ದಾರೆಯೆಂಬುದು ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಗೊತ್ತಿದೆ. ಬಂಟ್ವಾಳ ಪೇಟೆ ಪೂರ ನಾಶವಾಗಿದೆ. ಎಲ್ಲ ಮನೆಗಳೂ ನಾಶವಾಗಿವೆ ಎಲ್ಲವನ್ನೂ ಕೊಚ್ಚಿ ಕೊಂಡು ಹೋಗಿದೆ. ಇನ್ನು ಮುಂದೆಯಾಗದರೂ ಈ ರೀತಿ ನೆರೆ ಹಾವಳಿ ಬರದಂತೆ ಕೆಲವು ಶಾಶ್ವತವಾದಂಥ ಪರಿಹಾರವನ್ನು ಕಂಡುಹಿಡಿಯಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಸರ್ಕಾರದ ವರದಿಯ ಪ್ರಕಾರ ೩೭ ಗ್ರಾಮಗಳು ಅಂದರೆ ಇಡೀ ಆರ್ಧ ಜಿಲ್ಲೆಯೇ ಈ ಸಲದ ನೆರೆ ಹಾವಳಿಗೆ ಬಲಿಯಾಗಿದೆ. ಅನೇಕ ಮನೆಗಳಿಗೆ ಹಾನಿಯಾಗಿದೆ. ಆ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಮಳೆ ಬಂದಾಗಲೆಲ್ಲಾ ನೆರೆ ಬರುತ್ತಿರುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ವಿಶೇಷವಾಗಿ ನೆರೆ ಬಂದಿದ್ದು ಈ ವರ್ಷ ಮಾತ್ರ. ಇದಕ್ಕೆ ಮೊದಲು ೧೯೭೩ನೇ ಇಸವಿ ಯಲ್ಲಿ ಇದೇ ತರಹ ನೆರೆ ಬಂದಿತ್ತು. ಈ ರೀತಿ ಬರುವುದಕ್ಕೆ ಕಾರಣವೇನೆಂದರೆ, ಆ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಸಣ್ಣ ಸಣ್ಣ ಹೊಳೆಗಳು ಏನು ಹರಿಯುತ್ತವೆ, ಆ ಹೊಳೆಗಳಲ್ಲಿರುವ ಮರಳನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ತೆಗೆಸುತ್ತಿಲ್ಲ. ಇದರಿಂದ ಮಳೆ ಹೆಚ್ಚು ಬಂದಾಗ ಪ್ರವಾಹದ ಹಾವಳಿ ಜಾಸ್ತಿಯಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ಸಲ ಉಲ್ಲಾಳದಲ್ಲಿ ಸಹ ನೆರೆ ಬಂದಿದೆ. ಅಲ್ಲಿರುವ ಹೊಳೆಯಲ್ಲಿ ಮರಳನ್ನು ತೆಗೆದೇಕೆಂದರೆ ಅನೇಕ ಸಲ ವದ್ರಾಸ್ ಸರ್ಕಾರದವರನ್ನು ಈ ಮೊದಲು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳಲಾಗಿತ್ತು. ಆದರೆ ಅವರು ತೆಗೆಸಲಿಲ್ಲ. ಆ ಭಾಗ ಈ ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ಸೇರಿದ ಮೇಲೆ ಈ ಸರ್ಕಾರದವರನ್ನು ಸಹ ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳಲಾಗಿತ್ತು. ಆದರೂ ಸಹ ತೆಗೆಸಲಿಲ್ಲ. ಇದರಿಂದ ವರಳು ವರ್ಷೇ ವರ್ಷೇ ಜಾಸ್ತಿಯಾಗುತ್ತಾ ಬಂದು ಮಳೆ ಒಂದೇ ಸಮಾಗಿ ಬಂದಾಗ ನೀರು ಅಕ್ಕಪಕ್ಕದ ಜಮೀನುಗಳ ಮೇಲೆಲ್ಲಾ ಹರಿಯುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಾರಂಭವಾಗಿದೆ. ಇದರಿಂದ ಜಮೀನಿನಲ್ಲಿರುವ ಬೆಳೆಗಳು ಕೊಳೆತು ಹೋಗುವುದಲ್ಲದೆ, ಜಮೀನುಗಳಲ್ಲಿ ಕಟ್ಟಿರುವ ದಂಡೆಗಳೆಲ್ಲಾ ಒಡಮಹೋಗುತ್ತಿವೆ. ಈ ಸಲದ ನೆರೆ ಹಾವಳಿಯಿಂದ ಎಷ್ಟು ಬೆಳೆಗೆ ಹಾನಿಯಾಗಿದೆ ಎಂಬ ಬಗ್ಗೆ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಅಂಕಿ ಅಂಶಗಳನ್ನು ಕೊಡಲಾಗಿದೆ. ಈ ಒಂದು ನೆರೆ ಹಾವಳಿಯಿಂದ ಎಂದನೇ ಸಂಗಿ ಬೆಳೆಯು ಸಹ ಸರಿಯಾಗಿ ಬರುವುದಿಲ್ಲ ಎಂಬುದರಲ್ಲಿ ಅನುಮಾನವಿಲ್ಲ. ಆಗ ನಮ್ಮದೆ ಪ್ರಮಾಣ ಇನ್ನೂ ಪರಿಶೀಲವಾಗಬಹುದು. ಅದಕ್ಕಾರಣ ಅದಷ್ಟು ಜಾಗೃತಿಯಿಂದ ಹೊಳೆಗಳಲ್ಲಿರುವ ಮರಳನ್ನು ತೆಗೆಸಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಮತ್ತೊಂದೂ ಮುಖ್ಯವಾದ ಅಂಶವೆಂದರೆ, ೧೯೭೩ನೇ ಇಸವಿಯಲ್ಲಿ ಆ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಬೆಳೆದ ಭತ್ತದ ಬೆಳೆಗೆ ಫಿಲಿಬಗ್ಗೆ ಮೆಂಬರ ರೋಗ ಬಂದಾಗ ರೈತರಿಗೆ ಮಡ ನ್ನು ಚುಮಂಕಿಸುವುದು ಕಷ್ಟವೆಂದು ಸರ್ಕಾರದವರು ತಿಳಿದುಕೊಂಡು ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದವರ ಸಹಾಯದಿಂದ ಸರ್ಕಾರದವರು ಎಲ್ಲ ಬೆಳೆಗೂ ಮಡ ನ್ನು ಚುಮಂಕಿಸಿದರು. ಈಗ ಆ ಮದ್ದಿಗೆ ಅದ ಖರ್ಚನ್ನು ರೈತರೇ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ನೋಟೀಸ್ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಇದು ಸರಿಯಲ್ಲ. ಇದರಿಂದ ಬಡ ರೈತರಿಗೆ ಕಷ್ಟವಾಗುವುದರಿಂದ ಅದನ್ನು ವಾಪಸ್ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಏನೆಂದರೆ ಈ ಸಲದ ಆ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ರೈತರು ಮತ್ತು ಬಡವರು ಬಹಳ ಸುಖ ಹೊಂದಿದ್ದಾರೆ.

(ಶ್ರೀ ಎ. ಶಂಕರ ಅಪ್ಪ)

ಇವರುಗಳ ಜೊತೆಗೆ ಜಪ್ತು ಕೂಳೂರು ಮಾಂತಾದ ಭಾಗಗಳಲ್ಲಿರುವ ಕಾರ್ಖಾನೆಗಳಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವ ಕೂಲಿಗಾರರು ಸಹ ಕಷ್ಟಕ್ಕೆ ಒಳಗಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಜನರು ಎಲ್ಲವನ್ನೂ ಕಳೆದುಕೊಂಡುಬಿಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಈಗ ಸರ್ಕಾರದವರು ಈ ಜನರಿಗೆ ಗಂಜಿ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಏರ್ಪಾಡು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಫೀಯಾಗಿ ರೇಷನ್ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಅದು ಸಾಲದು. ಏಕೆಂದರೆ ಫೀ ರೇಷನ್ ನಿಲ್ಲಿಸಿಬಿಟ್ಟರೆ ಅವರು ಎಲ್ಲಿಂದ ಪಡೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು? ಇದು ನನಗೆ ಅರ್ಥವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಈ ಜನರಿಗೆ ಪೂರ್ಣ ನೆರವು ನೀಡುವುದು ಅತಿ ಅಗತ್ಯವಿದೆ. ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಸರ್ಕಾರದವರು ಸೀ ಎರೋಷನ್‌ನಿಂದ ಮತ್ತು ಮಳೆ ಹಾವಳಿಯಿಂದ ನಷ್ಟ ಬರದಂತೆ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಆ ರೀತಿ ಎವಾದರು ಫ್ಲಡ್ ಬಂದರೆ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದಿಂದ ಸಹಾಯ ಪಡೆದುಕೊಂಡು ಈ ಜನರ ನೆರವಿಗೆ ಬರುವುದು ಅತಿ ಅಗತ್ಯವಿದೆ. ಮತ್ತು ಇನ್ನಿತರ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಸಹ ಅವರ ನೆರವಿಗೆ ಬಂದು ಸಹಾಯ ಮಾಡುವುದು ಅಗತ್ಯವಿದೆ.

ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಇನ್ನೊಂದು ವಿಚಾರ ತಮ್ಮಲ್ಲಿ ಅರಿಕೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದೇನೆಂದರೆ ಇದಕ್ಕಾಗಿ ಒಂದು ಪ್ರತ್ಯೇಕವಾದ ಒಬ್ಬ ಅಧಿಕಾರಿಯನ್ನು ನೇಮಿಸುವುದು ಅತ್ಯಗತ್ಯ ಎಂದು ಹೇಳಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ಏತಕ್ಕಿಂದರೆ ಡೆಪ್ಯೂಟಿ ಕಮಿಷನರ್‌ರವರು ಈ ಕೆಲಸವನ್ನೂ ಕೂಡ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳುವುದಾದರೆ ಅವರಿಗೆ ಬೇರೆ ಯಾವ ಕೆಲಸವನ್ನೂ ಸಹ ಮಾಡಲಿಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗಲಿಕ್ಕಿಲ್ಲ. ಮತ್ತು ಡೆಪ್ಯೂಟಿ ಕಮಿಷನರರು ಮತ್ತು ಅಲ್ಲಿಯ ಪೊಲೀಸ್ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಬಹಳ ದಕ್ಷತೆಯಿಂದ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅದಕ್ಕಾಗಿ ನಿಜವಾಗಿಯೂ ನಾವು ಅವರನ್ನು ಅಭಿನಂದಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ. ಆದೇ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಅಲ್ಲಿಯ ಸಿಟಿಜನ್ ಕಮಿಟಿಯವರು ಉತ್ತಮವಾದ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ, ಅವರನ್ನೂ ಸಹ ನಾವು ಅಭಿನಂದಿಸಬೇಕು. ಅವರನ್ನು ಎಷ್ಟೇ ಅಭಿನಂದಿಸಿದರೂ ಕೂಡ ಇದಕ್ಕೆ ಬೇಕಾಗುವಷ್ಟು ಹಣವನ್ನು ಸಂಗ್ರಹ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಕಷ್ಟವಾಗುತ್ತದೆ. ಮೊದಲನೆಯದಾಗಿ ಹೇಳುವುದಾದರೆ ಅಂತರರೂ ಮನೆ ಮಠಗಳನ್ನು ಪ್ರವಾಹದ ಪಾಳೆಯಿಂದ ಕಳೆದು ಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಹೇಳುವುದಾದರೆ ನಮ್ಮ ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲೆ ಬಡ ಜಿಲ್ಲೆ. ಕೆಲವರು ಹೇಳಬಹುದು, ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಬ್ಯಾಂಕ್ ಇರುವುದರಿಂದ ಅಲ್ಲಿ ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಹಣ ಇದೆ ಎಂಬ, ಆ ರೀತಿಯಾಗಿ ಬ್ಯಾಂಕ್‌ನಲ್ಲಿ ಹಣ ಇದ್ದರೆ ಅದು ಶ್ರೀಮಂತರ ಹಣ, ಆದರೆ ಹೆಚ್ಚು ಜನರಲ್ಲಿ ಹಣ ಇರಲಿಕ್ಕಿಲ್ಲ. ಶ್ರೀಮಂತರ ಹಣವನ್ನು ಸಾಲವಾಗಿ ತೆಗೆದುಕೊಂಡರೆ ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಬಹಳ ಕಷ್ಟವಾಗುತ್ತದೆ. ನಮ್ಮ ಜಿಲ್ಲೆಯ ವಾಟೆಗೆ ಹೇಳುವುದಾದರೆ ಈ ಸಲ ಬ ದಿರುವ ತೊಂದರೆ ಬಹಳ ಅಗಾಧವಾದದ್ದು. ಅದಾದರಿಂದ ನಾಳೆ ಏನಾದರೂ ಮಳೆ ಬಂದರೆ ಅವರಿಗೆ ನಿಲ್ಲಲು ಮೊದಲು ಒಂದು ವಸತಿ ಮಾಡಿಕೊಡಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

6-00 A.M.

ಇನ್ನೊಂದು ವಿಷಯ ತಮ್ಮಲ್ಲಿ ಅರಿಕೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದೇನೆಂದರೆ ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ನನಗೆ ಒಂದು ನೆನಪು ಬರುತ್ತದೆ ೧೯೩೩ನೇ ಇಸವಿಯಲ್ಲಿ ಬಂಟಿವಾಳದಲ್ಲಿ ನೆರೆ ಬಾದಾಗ ಅಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಮನೆಗಳು ಕುಸಿದು ಹೋಯಿತು. ಅಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಮನೆಗಳು ಮಣ್ಣಿನಿಂದ ಕಚ್ಚಿರುತ್ತಾರೆ. ಅಲ್ಲಿ ಎವಾಗರ ೨೬ ಗಂಟೆಕಾಲ ಅಥವಾ ೧೦ ಗಂಟೆ ಕಾಲ ನೆರೆ ಬಂದರೆ ಅವೆಲ್ಲವೂ ಬಿದ್ದುಹೋಗುತ್ತದೆ. ಅದುದರಿಂದ ನಾನು ಹೇಳುವುದು ಆ ಸ್ಥಳದ ಹತ್ತಿರ ಒಂದು ಗುಡ್ಡ ಉಂಟು. ತಗ್ಗಿನ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಬಿದ್ದಿರುವ ಮನೆಗಳನ್ನು ಎತ್ತರ ಪ್ರದೇಶಗಳಿಗೆ ಸ್ಥಳಾಂತರಿಸಿ ಮನೆಗಳನ್ನು ಅವರಿಗೆ ಕಟ್ಟಿಕೊಡಬೇಕು. ಹಾಗಾದರೆ ಅಲ್ಲಿಗೆ ಯಾವ ನೆರೆಯೂ ಬರಲಿಕ್ಕಿಲ್ಲ ಎಂತ ಭಾವಿಸುತ್ತೇನೆ. ಈಗ ಅಲ್ಲಿಯ ಜನರು ಬಹಳ ಕಷ್ಟಕ್ಕೆ ಈಡಾಗಿದ್ದಾರೆ ಅದುದರಿಂದ ಅವರಿಗೆ ಮನೆಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿಸಿಕೊಡುವಾಗ ಒಂದು ಎತ್ತರವಾದ ಜಾಗದಲ್ಲಿ ಕಟ್ಟಿಸಿಕೊಡಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಹಾಗೆಯೇ ಉಪ್ಪಿನ ಅಂಗಡಿಗೆ ಮಾನ್ಯ ಕಂದಾಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಹೋಗಿ ನೋಡಿಕೊಂಡು ಬಂದಿದ್ದಾರೆ ಅವರಿಗೆ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಶಾಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಜಾಗ ದೊರಕಿಸಿ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಇದುದರಿಂದ ಅವರಿಗೂ ಕೂಡ ಖಡ್ಗಾಯವಾಗಿ ಒಂದು ಎತ್ತರವಾದ ಜಾಗದಲ್ಲಿ ಮನೆಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿಸಿಕೊಡಬೇಕು ಎಂದು ನಾನು ಅರಿಕೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ ಏತಕ್ಕಿಂದರೆ ಅವರಿಗೆ ಬರೇ ೧೦ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟರೆ ಸಾಲದು, ಅವರಿಗೆ ಮನೆಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿಸಿಕೊಡುವುದು ಯೋಗ್ಯ ಮತ್ತು ಅದಕ್ಕೆ ತಕ್ಕ ಸಲಕರಣೆಗಳನ್ನೂ ಕೂಡ ಕೊಡುವುದು ಅತ್ಯಗತ್ಯ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಈ ಬಗ್ಗೆ ಸರ್ಕಾರ ಏನು ನಿರ್ಧಾರ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ ಅದಕ್ಕಿಂತಲೂ ಜಾಸ್ತಿ ಹಣ ಕೊಡುವುದು ಅಗತ್ಯವಾಗಿದೆ ಮತ್ತು ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದಿಂದಾಗಲಿ ಮತ್ತು ಎಲ್.ಐ.ಸಿ.ಯಿಂದ ಆಗಲಿ ಹಣ ಕೊಡುತ್ತೇವೆಂದು

ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ನಾನು ಮೊದಲೆ ಹೇಳಿದ ಹಾಗೆ ನಮ್ಮ ಕಡೆ ಒಂದು ಸಾರಿ ಬೆಳಗ್ಗೆ ಮೂರು ಬಗ್ಗೆ ಬಂದಾಗ ಡಿಪಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟ್‌ನಿಂದ ಕ್ರಿಮಿನಾಶಕ ಔಷಧಿಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಿದರು. ಅದರ ಛಾರ್ಜನ್ನು ಆ ರೈತರಿಂದ ಈಗ ವಸೂಲಾಡುವುದಕ್ಕೆ ನೋಟೀಸ್ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಬಗ್ಗೆ ನಾನು ಆಗಾಗ್ಗೆ ಒತ್ತಾಯ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಅದನ್ನು ತೆಗೆದು ಹಾಕಲಿಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಬರೆಯುವುದಾದರೆ ಇದನ್ನು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ವಸೂಲಾಡುವುದು ಬೇಡ, ಅವರಿಗೆ ರಿಯಾಯಿಟಿಯನ್ನು ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ಅವರನ್ನು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು ಎಂದು ನಾನು ಒತ್ತಾಯ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ಕೆಲವು ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದವರು ರಿಯಾಯಿಟಿ ಮಾಡುವ ಅಧಿಕಾರ ಇದೆ, ಅದುದರಿಂದ ಅವರನ್ನು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಕೋಣಂದೂರು ಲಿಂಗಪ್ಪ.—ಹಾಗಾದರೆ ಸಕಾಲದಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರ ಪೂರ್ಣ ಸಹಾಯ ಮಾಡಿಲ್ಲ ಎಂದು ತಾವು ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೀರಾ ?

ಶ್ರೀ ಎ. ಶಂಕರ ಅಪ್ಪ.—ಅವರು ಸಹಾಯ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ, ಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಸಹಾಯ ಮಾಡಲಿಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗಿಲ್ಲ. ಅಲ್ಲದೇ ಸರ್ಕಾರದವರೂ ಕೂಡ ನಾವು ಎಲ್ಲಾ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ ಎಂದು ಹೇಳುವುದಿಲ್ಲ. ನಾನು ಈ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ಅರಿಕೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ನಾವು ನಿರಾಶ್ರಿತರನ್ನು ಮಾನವೀಯತೆಯಿಂದ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು ಮತ್ತು ಇದರಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲರೂ ಸಹಕರಿಸಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಆ ಜನರು ಈವೊತ್ತಿನ ದಿವಸ ಯಾವ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿದ್ದಾರೆ ಎಂದರೆ ಬಹಳ ಕಷ್ಟದ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿದ್ದಾರೆ. ೨೨ ಜನ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಹೋದರೂ ಏನೂ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ಅವರಿಗೆ ತಕ್ಕ ಸಲಕರಣೆಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಿಕೊಡಬೇಕು. ಅದಕ್ಕಾಗಿ ನಾನು ಹೇಳುವುದು ಸರ್ಕಾರದವರು ಒಂದು “ವಾರ್‌ಫುಟಿಂಗ್” ಮೇಲೆ ಅವರ ಸಂಕಷ್ಟವನ್ನು ಪರಿಹರಿಸಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಮತ್ತು ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದವರು ಕೇರಳದವರಿಗೆ ಇದಕ್ಕಾಗಿ ಒಂದು ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ ಅದೇ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ನಾವು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಕೇರಳದಲ್ಲಿ ಇದರಿಂದ ೧೦ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ನಷ್ಟವಾಗಿದೆ, ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ, ಅದೇ ರೀತಿಯಾಗಿ ನಮ್ಮ ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲಾ ಲೆಕ್ಕ ಹಾಕಿದರೆ ಅದೂ ಕೂಡ ೧೦ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ಅದೇತು ಈ ಮಾತನ್ನು ಹೇಳಿದರೆ ಪ್ರಧಾನಿಯವರು ಸಮ್ಮತಿಸಿಯಾರು ಮತ್ತು ಕೇಂದ್ರದವರು ಅದಷ್ಟು ನೆರವನ್ನು ಕೊಟ್ಟಾರು ಈ ಬಗ್ಗೆ ಎಲ್ಲರೂ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರವನ್ನು ಮನವಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು ಮತ್ತು ಇದರಲ್ಲಿ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು ಪಾತ್ರ ವಹಿಸಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಅದೇ ರೀತಿಯಾಗಿ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದವರೂ ಕೂಡ ಬೇರೆಯವರಿಗೆ ಏನು ಸಹಾಯ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ ಅದೇ ರೀತಿ ನಮಗೂ ಸಹಾಯ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ಕೇಳಿಕೊಂಡು ಮಾನ್ಯ ಉಪಾಧ್ಯಕ್ಷರು ನನಗೆ ಮಾತನಾಡಲು ಇಷ್ಟು ಕಾಲಾವಕಾಶ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಕ್ಕಾಗಿ ಅವರಿಗೆ ವಂದಿಸಿ ನನ್ನ ಮಾತನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

MR DEPUTY SPEAKER—The discursion on this motion will be resumed tomorrow. The House now stands adjourned and will meet at 1-00 P. M. tomorrow.

The House adjourned at Six minutes past Six of the clock to meet again at One of the clock on Tuesday the 13th August 1974.